

Çözüm işçilerin birliği ve mücadelesinde!

Çerkezköy bölgesinde çeşitli sektörlerde çalışan işçilerin asgari ücret ve korona salgını hakkında düşüncelerini aldık.

"İşçiler adına masada bulunan 'sendikacılar' gerçekten işçiler adına o masada değil, o yüzden bizim adımıza orada kimse yok.

Değişmesi ve gelişmesi gereken çok şey var. Ben de dahil bütün işçilerin değişmesi gerek, elimizi taşın altına koymadan hiçbir şey değişmez."

S.22

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2020 Özel / 26
11 Aralık 2020

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak47.net

Küresel salgın birinci yılını geride bırakırken...

Ya barbarlık içinde yok oluş ya sosyalizm!

5

Emek penceresinden üçüncü çeyrek büyümesi...

Görünüşte oldukça iyi bir büyüme performansı varmış gibi gözüküyor. Ama kimse böyle bir büyümenin refahını, rahatlığını hissetmiyor.

8

Bir kez daha siyonist İsrail'in kapılarını aşındırıyorlar

AKP şefi bir kez daha siyonistler eliyle Washington'a sadakatini ispatlama ve rejimi için icazet tazeleme hesapları yapıyor.

16

Alman polis teşkilatında ırkçılık

Almanya'da son yirmi yılda bir dizi yabancı kökenli insan, polis nezaretindeyken veya emniyet birimlerinin müdahalesi sırasında hayatını kaybetti.

Küresel salgın birinci yılını geride bırakırken...

Ya barbarlık içinde yok oluş ya sosyalizm!

Bilimsel yöntemlerle ve toplum sağlığını esas alan uygulamalarla hızla kontrol altına alınabilecek olan bir salgının yüz binlerce insanın yaşamına mal olması, kapitalist sistemin ne denli insanlık dışı bir sistem olduğunu ve ne denli çürüdüğünü gözler önüne sermektedir.

Küresel salgın nedeniyle dünya çapında olağanüstü koşulların hüküm sürdüğü bir yılı geride bırakıyoruz. Büyük bir hızla ülkeleri pençesine alan pandemi, 2020 yılında toplumsal yaşamın her alanını etkileyen bir dizi sonuç yarattı ve yaratmaya devam ediyor.

İlk olarak Çin'in Wuhan kentinde tespit edilen ve kısa bir zaman diliminde neredeyse dünyaya yayılan koronavirüs salgını birinci yılını geride bırakmak üzere. Pandeminin ortaya çıkardığı bilanço ise adeta emperyalist-kapitalist sisteme ayna tutuyor. Resmi verilere göre dünya ölçeğinde bir yılda bir buçuk milyon insan yaşamını yitirdi. Yaklaşık 70 milyon insan hastalığa yakalandı. Kapitalist sistemin metropollerinde dahi sağlık ve eğitim sistemleri kilitlendi. Fabrikalar adeta can pazarına dönüştü. Milyarlarca insan pandemi koşullarında kaderine terk edilirken, bunlara işsizliğin tırmanması, yoksulluğun yaygınlaşması eşlik ediyor. Sadece bu olgular bile salgının bilançosunu ortaya koyuyor.

Gelinen süreçte tablo çok daha vahim bir boyut kazanmış durumda. Bugün başta ABD ve AB ülkeleri olmak üzere, dünyanın birçok bölgesinde koronavirüs salgını en yüksek yayılma hızına ulaşmış bulunuyor. Günlük vaka sayısı ve ölümlerdeki artışta adeta zirve yaşanıyor. Aşı tartışmaları sürerken, salgının ne zaman ve hangi yöntemlerle kontrol altına alınabileceği hala da belirsizliğini koruyor.

Salgınla birlikte ortaya çıkan yıkımın gerisinde ise tartışmasız olarak kapitalist sistem yer almaktadır. Bu gerçeklik "Pandemi ve sosyalizm" başlıklı temel önemde bir değerlendirmede (www.tkip.org) şöyle ortaya konulmaktadır:

"Kapitalist sistem salgın ve hastalıkların yalnızca asıl kaynağı değil, fakat onlarla başarıyla başa çıkabilmenin de temel engelidir. Covid-19 salgını karşısın-

da kapitalist dünyanın patronu ABD'nin düştüğü durum ve hala da izlemekte olduğu politika, bunun çok açıklayıcı bir örneğidir. O ABD ki halen dünyanın en zengin ülkesidir, ama salgın karşısında en aciz ülke olarak durmaktadır orta yerde. Peki ama neden? Çünkü sahip olduğu o muazzam zenginlikler üzerinde sınımsız bir sermaye tekeli vardır. Sermaye içine insan, insanın temel maddi ve kültürel ihtiyaçları değil, fakat sonu gelmez birikim, bunun için de insanın ve doğanın hoyratça sömürülüp yağmalanması esastır."

***

Salgının Türkiye'deki seyri ise çok daha vahim boyutlara ulaşmış durumda. Dinci-faşist iktidarın tüm çarpıtma ve manipülasyonlarına rağmen salgının yarattığı insani yıkım artık gizlenemiyor. Resmi rakamlara göre Türkiye'de gündelik olarak 30 binin üzerinde insan hastalığa yakalanıyor ve her gün 200 civarında insan yaşamını yitiriyor. Bu rakamlar bile Türkiye'nin salgında dünya ölçeğinde başı çektiğini gösteriyor. Gerçek rakamların ise bunun çok çok üstünde olduğu, yalnızca İstanbul'da bu sayıda insanın yaşamını yitirdiği biliniyor.

En başından itibaren şeffaf davranmayan, tüm verileri gizleyerek toplumsal algıyı yönetmeye odaklanan, bilimi ve sağlık-meslek örgütlerini dikkate almayan AKP-MHP rejimi, bu tablonun oluşmasının bir numaralı sorumlusudur. Salgın politikasının merkezine sermaye birikiminin kesintisiz olarak devam ettirilmesini koyan sermaye iktidarı, bugün binlerce insanın kanını elinde taşımaktadır.

Wuhan'dan başlayarak büyük bir hızla dünyaya yayılan ve toplumları adeta kasıp kavuran pandemi, AKP-MHP rejimine göre Türkiye'ye Mart ayında ancak ulaşabildi. Oysa o tarihlerde hemen yanı başındaki İran'da salgın hızla yayılıyor

ve kitlesel ölümler yaşanıyordu. Dahası, Türkiye'nin üzerinden "atlayarak geçen" koronavirüs batı ülkelerinde de ciddi bir yayılım gösteriyordu. Mart ayına kadar salgın konusunda kılını kırıpratmayan, önleyici tedbirleri almaktan uzak duran AKP-MHP rejimi, böylece koronavirüsün ülke sathına yayılmasına kapı araladı. Pandeminin tüm ülkeyi pençesine aldığı günlerde ise, sarayın karanlık odalarında toplanan sözde "Bilim Kurulu"nun masasında topluma servis edilecek rakamlar saptandı.

Erdogan'ın iki dudağından çıkacak söze bakan "Bilim Kurulu" ve Sağlık Bakanlığı aylarca dezenformasyon merkezi gibi işletildi. Pandemi toplum sağlığını ciddi bir şekilde tehdit ettiği halde "üretimin devamını" esas alan politikalar hayata geçirildi. Salgının etkisiyle üretimde sorunlar yaşayan sermayedarlar, sunulan teşvik ve desteklerle ihya edildiler. Tablonun öteki tarafında yer alan işçi sınıfı ve emekçilere ise ölümle burun buruna çalışmak dayatıldı. Fırsatçı iktidar ve kapitalistler salgın koşullarında bile emekçileri hedef alan kapsamlı saldırıları hayata geçirmekten geri durmadılar. Kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin gibi uygulamalar, işçi ve emekçilerin yaşadığı yıkımı çok daha boyutlandırdı.

AKP-MHP rejimi Haziran ayında "yeni normale" geçileceğini duyurduğunda, Türkiye pandemide daha ilk dalgayı bile atlatamamıştı. Salgın belli bir düzeyde yayılmaya devam ediyor, gerçekte yaşanan ölümler çarpıtılmış rakamlarla gizlenmeye çalışılıyordu. Durumun vahameti ilerleyen süreçte daha da belirginleşti ve "normalleşme" adımının gerçekte kriz içinde debelenen kapitalist ekonominin bir nebze soluk alması için atıldığı tartışmasız bir şekilde gözler önüne serildi. Pandemi döneminde kapitalist devletlerin uyguladığı "normalleşme"

politikalarının arka planında yatan gerçeklik, "Pandemi ve sosyalizm" başlıklı değerlendirmede şöyle ortaya konuluyor:

"Aynı tutum kendini 'normal'e dönüş politikaları üzerinden de gösterdi. Hemen her ülkede hükümetlerin bu konudaki politikasını belirleyen de tekellerin çıkar ve tercihleri oldu. Salgının seyri ve muhtemel başka etkileri hala belirsizliğini koruyorken, özellikle üretim ve ticari alanlarda 'normal'e dönüş aceleciliğinin gerisinde bu var. Hayatın 'normal'e dönmesi, tekeller için sermaye birikim sürecinin yeniden eski formatına dönmesi anlamına geliyor."

***

Bugün dünya ölçüsünde yansıyan veriler, salgının yayılma hızı ve ölüm oranları açısından pandeminin birinci dalgasında ulaşılan zirve noktasının kat kat aşıldığını gösteriyor. Günlük olarak onbinlerce insan salgına yakalanıyor, binlercesi hayatını kaybediyor.

Bilimsel yöntemlerle ve toplum sağlığını esas alan uygulamalarla hızla kontrol altına alınabilecek olan bir salgının yüz binlerce insanın yaşamına mal olması, kapitalist sistemin ne denli insanlık dışı bir sistem olduğunu ve ne denli çürüdüğünü gözler önüne sermektedir. "Pandemi ile mücadele" edildiği yanılsaması yaratan ve sorunu bireylerin alacağı önlemlere indirgeyen burjuva iktidarlar, yaşanan yıkım tablosuna rağmen, birkaç hafta kapanmayı hayata geçirmekten geri durmuşlardır. Sırf kapitalist sistemin sömürü çarklarının dönebilmeye uğruna yüzbinlerce insanın yaşamı hiçe sayılmıştır.

Pandemi süreci, insanlığın şu yol ayrımına doğru sürüklediğini bir kez daha ve çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır: Ya kapitalist barbarlık içinde yok oluş, ya sosyalizm!

Yaşam hakkımız için mücadeleye!

Covid-19 pandemisi tüm dünya ülkelerinin ana gündemi olmayı sürdürüyor. Dünya genelinde can kaybı sayısı 1 milyonu aştı, vaka sayısı ise hızla yükselmeye devam ediyor. İnsanlığın geçirdiği bu zor süreç, kapitalizmin aczinin de en çıplak gözle görüldüğü bir dönem oldu. Devasa bütçelere sahip koca sermaye devletleri sağlık ve eğitim başta olmak üzere en temel hizmet alanlarında çöküş yaşadı. İnsan canı ve toplum sağlığını değil, sefil çıkarlarını düşünen burjuvazi elinde pandemi adeta bir katliam sürecine dönüştü, birkaç tekilin elinde biriken muazzam zenginliğe rağmen yüzbinlerce insan göz göre göre yaşamını yitirdi/yitiriyor.

Tanı, tedavi ve aşı işlemleri de yine dönüp dolaşıp kapitalizm duvarına çarpıyor. Uluslararası ilaç tekelleri, aşı geliştirme çalışmalarını ortaklaştırmak yerine kapitalist rekabetin konusu haline getirmiş bulunuyor. Şu an birçok ülkede aşı çalışmaları sürüyor, bazı ülkelerde aşılama da başladı. Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerine göre dünya genelinde 219 ayrı aşı çalışması yürütülüyor.

***

Her gelişmeyi toplumu kutuplaştırmanın, siyasi rant elde etmenin aracı olarak kullanan Tayyip Erdoğan aşı meselesini de kendine yontmayı ihmal etmedi. Erdoğan "yerli ve milli aşı" çalışmalarının sürdürdüğünü ifade ederken, Türkiye'de aşının seri üretimine başlanacak bir fabrikanın olmadığı, biralakım fabrikada aşı üretmeyi aşılarda muhafaza edecek bir depolama alanı dahi olmadığı ortada. Nitekim "yerli ve milli" aşı için Nisan ayı işaret edilirken, Aralık sonunda Çin'den gelecek aşılarda uygulanmaya başlanacağı ifade ediliyor. Ancak sürecin başından itibaren şeffaf yürütülmesi, toplum sağlığının "ulusal çıkarlar"a -bunu sermayenin çıkarları olarak okumak gerekir- feda edilmesi aşı konusunda da akıllara bir sürü soru işareti getiriyor. Her pozitif vakayı hasta saymayan bir anlayışın aşı geliştirme ve aşılama sırasında hangi ölçütleri esas alacağı ise tüm toplumu kaygılandırıyor. Türkiye'de AKP iktidarı tarafından çok aymazca işletilse de bu durumun tüm sermaye devletleri açısından böyle olduğunu belirtmek gerekir.

Aralık ayı itibarı ile 50 milyon doz aşı temin edileceği ve Türkiye ilaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu onayından sonra

topluma uygulayacağını açıklanmasıyla birlikte gözler Türk Tabipleri Birliği'ne (TTB) çevrildi. TTB yaptığı açıklama ile "Ülkeler, Dünya Tabipler Birliği Helsinki Etik Bildirgesi'nin belirlediği etik ilkeler çerçevesinde, bağımsız kuruluşların aşı ruhsatlandırma çalışmalarına uygunluk verebilmektedir. Ancak, şu ana kadar uluslararası bağımsız denetleyici kuruluşlar tarafından ruhsatlandırılmış ve klinik deneme dönemini bitirmiş bir aşı çalışması bulunmamaktadır" dedi ve ekledi: "Sağlık Bakanlığının şeffaflıktan uzak tutumu; aşı olmaya yönelik endişe ve belirsizlik yaratan her türlü söylem ve uygulaması, halk sağlığı açısından risk oluşturacaktır. Türk Tabipleri Birliği olarak aşılarda hangi ülkede üretildiğinin, üreten firmanın hangisi olduğunun bir önem taşımadığını kamuoyuna buradan bildiririz. COVID-19 aşısının bizler için önem taşıyan yanı bilimsel ve etik kurallara uygun ruhsatlandırılmış olması; tüm dünyada ve Türkiye'de toplumun tüm kesimlerine eşit ve adil bir şekilde ulaştırılmasıdır. Aşının AR&GE çalışmalarından ruhsatlandırılıp sunulmasına, soğuk zincirle taşınmasından dağıtım yapılarak uygulanmasına kadar her basamağı gündelik politikanın, rekabetin ve ticaretin konusu dışında tutulmalıdır. Sağlık Bakanlığı, aşılarda ruhsatlandırma süreçlerini; etkili ve güvenli olduklarına ait belgeleri, kamuoyuyla, basınla ve emek-meslek örgütleriyle şeffaf bir şekil-

de paylaşmalıdır."

EMEÇİLER ÖLÜME TERK EDİLİYOR!

Aşı çalışmaları ve uygulamaları konusunda topluma umut pompalansa da yine TTB'nin yaptığı açıklamaya göre dünya nüfusunun yüzde 14'ünü oluşturan merkez kapitalist ülkeler üretimine başladığı söylenen aşılarda büyük kısmını şimdi sipariş vermiş durumda.

Pandemiyi yönet(emey)işi ile toplum nezdinde iyice teşhir olan AKP iktidarı ise aşı konusunda sahte umutlar yaymaya devam ediyor. Yalan-yanlış ölüm ve vaka sayısı açıklamaları, alınmayan önlemler, eğitim ve sağlık hizmetlerindeki çöküş ve pandeminin de etkisiyle derinleşen kriz işçi ve emekçilerdeki hoşnutsuzluğu gün be gün arttırıyor. Bunun bilincinde olan T. Erdoğan, daha faz denemeleri tamamlanmayan aşılarda 11 Aralık'tan itibaren uygulanacağını söyleyerek toplumun algısını dağıtmaya çalışıyor.

Bugün işçi ve emekçilerin temel yaşam ve çalışma alanları koronavirüs merkezleri haline gelmiş durumda. İş cinayetleri arasında Covid-19 kaynaklı ölümler başı çekiyor. Sağlık emekçileri ise günden güne tükeniyor, sadece Kasım ayında 63 sağlık çalışanı koronavirüs kaynaklı yaşamını yitirdi. AKP'nin açıkladığı ölüm sayıları ile belediyelerin açıkladığı sayılar birbirini tutmuyor. Bir yandan yoğun bakım servisleri dolarken

diğer taraftan hastanelerde yaşanan yoğunluk nedeniyle Covid-19 dışındaki hastalıkların tedavisi yapılamıyor, Covid-19 kaynaklı olmayan ölümlerde de tedirginlik verici bir artış var.

Toplumun sorunlarını çözme bakışından, iddia ve yöneliminden yoksun olan sermaye iktidarı; işçi ve emekçileri yapay ayrımlarla bölmeye ve yalanlarla uyutmaya çalışıyor. Pandemi kapitalistler için tüm imkan ve olanakların seferber edildiği bir süreç olarak işliyor. Son olarak temaslılar için karantina süresi sermayenin isteği üzerine 14 günden 10 güne düşürüldü. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu "Özellikle sanayi işletmelerimizde yaşanan sıkıntıları çözmek üzere Sağlık Bakanlığı Covid-19 yakın temasta 14 günlük karantina süresini 10 güne indirdi" diyerek değişikliğin sebebini açıkladı.

Tüm işçi ve emekçiler yaşam haklarına yönelik bu politikalara karşı koymalı, yalanlara ve içi boş söylemlere kulak asmamalı, temel talepleri için mücadeleyi yükseltmelidir. Süreç insan ve toplum sağlığını esas alan bir şekilde yürütülmeli, emek ve meslek örgütleri sürecin bir parçası yapılmalı, bilim insanlarının uyarıları dikkate alınmalı, halk sağlığı piyasasının insafına bırakılmamalıdır. Bunun yolu ise emekçilerin en temel insan hakkı olan yaşam hakkı için örgütlü, birleşik ve ısrarlı bir mücadele yürütmesinden geçmektedir.

2021 bütçesi faize ve militarizme...

Plan ve Bütçe Komisyonu'nda AKP-MHP oylarıyla kabul edilerek TBMM'ye sunulan 2021 yılı merkezi soygun bütçesinin görüşmeleri 7 Aralık'ta başladı. Yürütmenin başı sıfatıyla, yapılan ve yapılacak olan harcamaların sorumlusu olan Erdoğan'ın hazır bulunmadığı Meclis'teki sunumu, Erdoğan'ın atanmışlarından Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay yaptı. İşine gelince "Gazi Meclis" diye şov yapan Erdoğan, bu tercihiyle Meclis'e beş kuruşluk değer vermediğini bir kez daha gösterdi.

Baş muhatabının hazır bulunmadığı, eleştiri ve sorulara cevap vermeye değer bulmadığı "bütçe görüşmeleri" aslında uzun yıllardır göstermelik hale gelmiş bulunuyor. Kendi meclislerini bile bypass ettiklerini ise Kılıçdaroğlu'nun "Yasanın gereğini bile yerine getiremiyorlar. Bütçenin ekleri bütçe verildikten sonra Meclis'e geldi" sözleri açıklıyor. AKP-Erdoğan iktidarının halk düşmanı ekonomik, sosyal ve siyasal kararlarını tasdik ederek, onlara 'meşruiyet' kazandırma aracı olan Meclis'in, 2021 yılı soygun bütçesini onaylayarak her zamanki işlevini yerine getireceğine de kuşku yoktur.

FAİZ VE MİLİTARİST SALDIRGANLIK BÜTÇESİ

Modern toplumlarda hükümetlerin hazırlayarak ilan ettiği bütçeler, devlet gelirlerinin hangi kaynaklardan sağlanacağını, hangi sınıf veya sınıfların çıkarları uğruna harcanacağını kararlaştırır. Bir bakıma hükümetlerin öncelikli politikalarının önden ilanı işlevini görürler.

2021 bütçesinin gelir kaynağını direk ve dolaylı vergiler oluşturuyor. Harcama kalemleri içerisindeki en büyük iki kalemin ise faiz ödemeleri ve askeri harcamalar olduğu görülüyor. Bütçenin yaklaşık üçte birine denk gelen 300 milyardan fazla bir para faize ve militarizme gidecek. Yani 2021 yılı bütçesi emekçilerin sofrasından alınanları militarist harcama ve faiz ödemeleri yoluyla finans kapitalin ve savaş tekellerinin kasalarına akıtacak.

BÜTÇENİN YÜZDE 95'İ EMEKÇİLERDEN

1 trilyon 346,1 milyar TL'lik 2021 yılı bütçesinde 245 milyar TL'nin bütçe açığı yoluyla gelecek yıllara devredilmesi öngörülüyor. Doğrudan ve dolaylı vergiler yoluyla emekçilerden 922,7 milyar TL

gelir sağlanacak. Oysa kapitalist işletme ve ticari kurumlardan "kurumlar vergisi" olarak sadece 105,2 milyar TL gelir sağlanacağı hesaplanıyor. Demek oluyor ki bütçe açığı yoluyla gelecek yıllara devredilen borç ve vergiler yoluyla emekçilerden gasp edilecek miktarın toplamı, 2021 yılı bütçesinin yüzde 95'inden fazlasını oluşturuyor. Kapitalist işletmelerden sağlanacak kaynak ise yüzde 5'ten daha az bir orana tekabül ediyor.

Bununla da kalmıyor, bütçede 105,2 milyar olarak tahmin edilen kurumlar vergisi gelirinin yüzde 40'na denk gelen 42 milyar gerisin geri özel sektöre aktarılması öngörülüyor. Bu ise "yatırımların ve istihdamın desteklenmesi" bahanesiyle sosyal güvenlik işveren primi, tarımsal kredi faizi ve ihracat destekleri yoluyla yapılacak.

Pandemi dönemi sağlık ve eğitim sisteminin içerisinde bulunduğu sefaleti olanca çıplaklığıyla açığa çıkardı. Yoksultan çalıp zengine verme prensibini temel alan AKP-MHP rejiminin 2021 yılı bütçesinde sağlık ve eğitime ayrılan pay Diyanet İşleri Başkanlığı'nın gerisinde kaldı. Diyanet İşleri'ne 12 milyar 977 milyon TL ayrılırken, MEB'e yatırım ödeneği 11,3 milyar lira olarak öngörülüyor. 2020 yılı bütçesinde, sağlık sektörü yatırımlarına 11,6 milyar lira kaynak ayrılmışken, bu rakamın 2021 yılı bütçesinde 20,1 milyar lira olacak.

'YENİ' SAVAŞ PARTİSİ İYİP'İN MİLİTARİZM SEVICİLİĞİ

Bütçe belirleme süreci, düzen partilerinin demagojilerine de sahne oluyor. Soygun ve savaş bütçesine şerh yazan "yeni" savaş partisi İYİP, "2021 Yılı Mer-

kezi Yönetim Bütçe Kanunu, Türkiye'nin makroekonomik sorunlarına bir çözüm üretmemesinin yanı sıra, toplumsal adalete, işsizliğe, gelir dağılımındaki bozulmuşluğa, çiftçiye, esnafa, çalışana, emekliye, EYT'liye, çocuğa, gence, yaşlıya, engelliye, kadına yönelik çözüm sunmamaktadır." diyor. Ardından devam ediyor: "Bu nedenle, Milli Savunma Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri hariç 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa hayır oyu vermekteyiz." Bütçenin yaklaşık beşte birini yutacak olan militarist harcamalara karşı çıkmayan İYİP'in, "Vergi gelirlerinin beşte biri Sayın Cumhurbaşkanının diline pelesenk olan faiz lobisine gitmektedir" sözleri ucuz bir demagojiden ibarettir. Zira söz konusu miktar tam da militarist harcamalar için yapılan borçlanma ve bu borçların sadece faizlerinden oluşuyor.

"Demokrasi bloku"nun büyük ortağı CHP de 2021 yılı bütçesinin en büyük harcama kalemi olan askeri harcamaları sorun etmiyor. İtirazlarını dillerine pelesenk ettikleri "liyakat" söylemiyle dilendiriyor. Borç batağında yüzen, iflas etmiş kapitalist ekonominin sorunları "liyakat" sahibi kişilerin yönetime getirilmesiyle aşılamayacak kadar derin ve köklüdür.

YOKSULA DİN-İMAN ZENGİNE HAN-HAMAM

2021 bütçesi konusunda Meclis'teki partiler içinde dişe dokunur tek ses HPD'den yükseldi. HDP adına yapılan açıklamalarda, bütçenin "yaşam ve ölümün sınırlarını belirleyen bir bütçe" olduğu belirtildi. Bütçe teklifinin "yandaşa,

ranta, savaşa alan açtığı"na dikkat çekildi. HDP, "Okulların depreme dayanıklı hale gelmesi, pandemide işyerini kapatan esnaflara destek sağlanması, ataması yapılmayan öğretmenlerin atanması, EYT'lilerin emekli olmalarının sağlanması, her haneye ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz doğalgaz ve elektrik sağlanması, gençlerin KYK borçlarının silinmesi ve memurlara 3600 ek gösterge hakkının sağlanması gibi talepleri içeren önergelerin AKP-MHP milletvekillerinin oyları ile 'kaynak yok' denilerek reddedildiğini" açıkladı.

Örtülü ödeneğe ayrılan 5 milyar 410 milyon TL'nin, 2 milyon 326 bin 881 asgari ücretlinin bir aylık maaşına, Cumhurbaşkanlığı Sarayı temizlik ekipmanları gideri olan 3 milyon 839 bin liranın 1.650 asgari ücrete, Diyanet İşleri Başkanı'nın bindiği makam aracının fiyatının ise bin asgari ücrete denk geldiği belirten HDP, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın harcamaları konusunda şunları dile getirdi:

"Diyanet İşleri Başkanı'nın bindiği makam aracının fiyatı 2,5 milyon TL'dir. Bu rakam, yaklaşık olarak, bin asgari ücretlinin bir aylık maaşına denk gelmektedir. Cumhurbaşkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hac ve umre seyahatleri için yaptığı tüm harcamaları Sayıştay denetiminin dışına çıkarmıştır. Bu kalemlere ayrılan bütçeleri ne kadar olduğunu bilinmemektedir. Faizin haram olduğu fetvalarını veren ama 2018 yılında 2 milyon 354 bin TL faiz geliri elde eden Diyanet İşleri Başkanlığı'nın imam ve müezzinlerin de aralarında olduğu din görevlilerini Alanya'da 5 yıldızlı bir otelde eğitime gönderdiği ve bunun için 20 milyon TL fatura ödediği ortaya çıkmıştır. Bu rakam, yaklaşık olarak, 8 bin 600 asgari ücretlinin bir aylık maaşına, Cumhurbaşkanının 7 aylık maaşının 35 katına denk gelmektedir."

Savaş ve faiz ödeme bütçesine kaynak yaratmak için bebek bezinden ekmeğe-suya kadar her şeye KDV koyan "yerli ve milli" AKP-MHP faşist ittifakı, kapıkulu Demiroren medya grubuna verdikleri Milli Piyango gibi kumar oyunlarında ise KDV'yi sıfırlıyor. Emekçi halkların inançlarını sömürerek ayakta kalan AKP-MHP iktidarı, yoksula din-imanı zengine han-hamamı layık gördüğünü 2021 savaş ve faiz bütçesiyle bir kez daha göstermiştir.

Emek penceresinden üçüncü çeyrek büyümesi...

Vahşi büyüme!

Fikri Tomurcuk

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) temmuz, ağustos ve eylül aylarını kapsayan yılın üçüncü çeyreğinde ekonominin bir yıl öncesine göre yüzde 6.7 büyüdüğünü açıkladı.

Türkiye'nin ortalama potansiyel büyüme hızının yüzde 4-5 arasında olduğu göz önüne alındığında, bu oldukça yüksek bir büyüme hızı. Bunun tüm dünyayı sarsan Covid-19 salgını koşullarında gerçekleşmiş olması ayrıca önemli.

Dış görünüşüne göre oldukça iyi bir büyüme performansı varmış gibi gözüküyor. Ama bu ülkede yaşayanların büyük bir çoğunluğu böyle bir büyümenin refahını, rahatlığını hissetmiyor. Zaten TÜİK verilerinin biraz ayrıntısına bakıldığında bile, büyümenin sınırları hemen dökülüyor. Büyümenin kredi pompalayarak, yani borçları artırarak gerçekleşmiş hormonlu bir büyüme olduğu, ekonominin dengesizliklerini, zaafiyetlerini daha da artırdığı, sürdürülemez olduğu, üstelik sorunları geleceğe yığarak önümüzdeki dönemi çok daha zor ve daha sorunlu hale getirdiği görülüyor.

EMEĞİN PASTADAN ALDIĞI PAY KÜÇÜLDÜ

Asıl önemlisi, büyüme verileri, bir yanda ekonomi hızla büyürken, diğer tarafta sömürünün daha da arttığını, emekçilerin daha da yoksullaştığını ortaya koyuyor.

Bunun ilk göstergesi, emekçilerin milli gelirden (Gayrisafi Yurtiçi Hasıla-GSYH) aldığı payın azalması. Geçen yılın üçüncü çeyreğinde maaş, ücret ve yevmiye ile çalışan emekçilerin milli gelirden aldığı pay yüzde 29.7 idi. Bu yılın üçüncü çeyreğinde bu pay yüzde 26.6'ya düştü. Emegın payındaki bu 3.1 puanlık düşüş, yüksek bir kayıp yaşandığını gösteriyor.

Emegın pastadan aldığı paydaki bu düşüş hemen hemen tüm sektörlerde yaşandı. Ekonominin bel kemiğini oluşturan imalat sanayiinde yaratılan katma değerden emegın aldığı pay 4.9 puanlık bir kayıpla yüzde 37.5'ten yüzde 32.6'ya indi. İnşaat bu pay 4.2 puanlık kayıpla yüzde 35.9'dan yüzde 31.7'ye düştü. Ticaret, ulaştırma, depolama, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde milli gelirden alınan pay ise yüzde 29.6'dan yüzde 26.6'ya indi.

Yüzde 41.1 gibi olağanüstü bir bü-

Daha fazla kâr uğruna emekçiler salgın koşullarında daha az sayıyla daha yoğun çalışmaya zorlandılar. Bir yanda işsizlik ve açlık, diğer yanda hastalık ve ölüm tehdidi zalimliğiyle karşı karşıya kaldılar.

yüme hızına ulaşan finans sektörünün, emegın payındaki düşüşte de lider olması, büyümenin karakterini en uç noktada sergiliyor. Finans sektöründe emegın aldığı pay, 11.4 puan birden düşerek, yüzde 36.9'dan yüzde 25.5'e indi.

EMEĞİNİN LOKMASI DA KÜÇÜLDÜ

Sorun bununla da bitmiyor. Emekçinin milli gelir pastasından aldığı pay küçülürken, emekçilerin eline geçen miktar da enflasyonun gerisinde kaldı. Yani emekçilerin milli gelirden elinde kalan miktar, reel olarak da küçüldü. Milli gelir pastası büyürken emekçilerin dilimi eskisinden bile küçük hale geldi.

Yılın üçüncü çeyreğinde milli gelir cari fiyatlarla yüzde 22.6, emekçilere yapılan ödemeler ise ancak yüzde 9.7 arttı. Milli gelir hesaplarında kullanılan ortalama enflasyon oranı (deflatör) ise yüzde 14.9 oldu. Buna göre, milli gelir reel olarak yüzde 6.7 gibi yüksek bir artış gösterirken, emekçilere yapılan ödemeler enflasyon oranının altında arttığı için, reel olarak yüzde 4.52 azaldı. Ekonomi hızlı büyürken emegın eline geçen miktar büyümek bir yana reel olarak daha da

küçüldü.

Bu durum tüm ana sektörler için geçerli. Sanayi sektörü reel olarak yüzde 8 büyürken, bu sektörde emekçilere yapılan ödemeler reel olarak yüzde 5.5 küçüldü. İmalat sanayii yüzde 9.3 büyürken, sektördeki emekçilere yapılan ödemeler reel olarak yüzde 5 küçüldü.

İnşaat sektörü yüzde 6.4 büyürken emekçilere yapılan ödemeler reel olarak yüzde 6 daraldı. Yüzde 0.75 ile düşük bir hızla büyüyen ticaret, ulaştırma, depolama, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde çalışan emekçilerin reel kaybı yüzde 10.6'yı buldu. Büyüme hızı yüzde 41.1'i bulan finans sektöründe bile emekçilerin payına düşen gelir yüzde 2.4 azaldı. Emekçiler için yapılan ödemelerin reel olarak en fazla küçüldüğü sektör diğer hizmetler oldu. Yüzde 6'luk bir büyümeye ulaşan bu sektörde emekçilerin reel kaybı yüzde 12.8'e ulaştı.

ÖLDÜRESİYE SÖMÜRÜ

Bu yüksek büyüme, geçen yıla göre istihdamın ciddi ölçüde azaldığı, işsizliğin arttığı koşullarda ortaya çıktı. Maaş, ücret ve yevmiye ile çalışan emekçi sayısı

geçen yılın üçüncü çeyreğine göre 302 bin kişi azaldı. TÜİK verilerine göre istihdamda gözükene ama Covid-19 nedeniyle ücretsiz izne gönderildikleri için fiilen işbaşı olmayanlar da hesaba katıldığında, bu yılın üçüncü çeyreğinde fiilen çalışan emekçi sayısı geçen yıla göre 647 bin kişi (yüzde 3.6) azaldı.

Fiilen çalışan emekçi sayısının 647 bin kişi azalmasına rağmen gerçekleşen yüzde 6.7 oranındaki yüksek büyüme hızı, emek sömürsünün arttığını göstermektedir.

Üstelik bu, Covid-19 salgını fabrikalarda kol gezerken yapıldı. Daha az sayıda emekçi ile daha fazla üretim yapmak için işçiler, virüs bulaşan işçiler ve onlarla teması olan arkadaşları karantinaya alınmaları gerektiği halde çalışmaya zorlandılar. Salgın yüzünden ölümlerin ezici çoğunluğunun emekçi kentleri ve emekçi semtlerinde olması, bunun sonucuydu.

Daha fazla kâr uğruna emekçiler salgın koşullarında daha az sayıyla daha yoğun çalışmaya zorlandılar. Bir yanda işsizlik ve açlık, diğer yanda hastalık ve ölüm tehdidi zalimliğiyle karşı karşıya kaldılar.

AB-Türkiye ilişkileri üzerine

A. Engin Yılmaz

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkileri, Avrupa Birliği'ne kabul edilmesi isteği, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerin geleceğine, hak ve özgürlüklerin kazanılmasına ilişkin tartışmaların önemli noktalarından biriydi. AB'nin, bir "demokrasi ve sosyal refah devleti projesi" olduğu, Türkiye'nin bu projeye dahil olması durumunda kendisinden istenilecek olan "insan hakları, demokrasi ve refah" alanında adımlar atmak zorunda kalacağı ileri sürülüyordu. AB ile bütünleşmenin Türkiye'ye "refah" ve "demokrasi" getireceği, Türkiye'nin "çağdaş uygarlık yürüyüşü"nde yeni bir aşamaya geçeceği iddia ediliyordu.

Aradan geçen süre içerisinde ve bugünün temel gerçekleri üzerinden bakıldığında bütün bunların boş hülyalar olduğu yeterli açıklıkta görülüyor. AB'nin "erdemleri" üzerine boş umutlar büyütülürken, işçi sınıfı ve emekçi kitleler iktisadi, sosyal ve siyasal haklarında sürekli mevzi kaybettiler. Ezilen uluslar, azınlıklar ve kadınlar daha ağır baskılara hedef oldular. Ezilen ve sömürülenlerin sosyal ve iktisadi yaşam koşulları ağırlaşmakla kalmadı, her türlü hak arama mücadeleleri de dizginsiz bir baskı ve terörle bastırıldı. Ülke dinsel gericiğin karanlığına ve her türlü sapkın düşüncelere itildi. Ülkenin yeraltı ve yerüstü kaynakları sonuna kadar emperyalizmin talanına açıldı, emperyalizme köleliğin bağları güçlendi.

AB üzerinde, "refah", "demokrasi" ve "çağdaş uygarlık yürüyüşü" masallarıyla gelinen yer, özet olarak budur. Başka türlü olamazdı. Zira AB, gerici ve emperyalist bir birliktir ve bu birlik, günümüz dünyasında demokrasiyi, refahı ve uygarlığı değil, kapitalist barbarlığın Avrupa odağını temsil etmektedir. Dolayısıyla emperyalist bir odak olarak AB, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve halkların refahını, haklarını ve özgürlüğünü değil, ama emperyalist tekellerin sömürü ve egemenliğini, çıkarlarını, yayılmacı emellerini ve çok yönlü saldırı politikalarını temsil etmektedir.

Tekellerin Avrupası olan AB, kendi işçi ve emekçilerine bile ağır faturalar ödetmektedir. AB'nin en gelişmiş ülkelerinde bile işsizlik kabusu ve yoksulluk büyümekte, sosyal ve siyasal haklar gasp edilmekte, ırkçılık ve polis devleti

uygulamaları güçlenmektedir. Dolayısıyla bir gerici odaya olan AB, refahın ve demokrasinin kalesi olmadığı gibi, Türkiye'nin AB aday üyeliği de Türkiye'de "çağdaşlığın ve uygarlığın, refahın ve demokrasinin" yolunu açmış değildir. AB'ye Türkiye'yi kendi çıkarları ve hedefleri doğrultusunda daha fazla denetleme ve yönlendirme olanağı sağlayan AB-Türkiye ilişkileri, uzun bir tarihe dayanıyor ve bugüne kadar inişli çıkışlı bir seyir izleyerek yaşanmakta olan bugünkü gerilimli düzeye varmış bulunuyor.

"İLİŞKİLERİMİZDE DÖNÜM NOKTASINA DOĞRU YAKLAŞIYORUZ"

1-2 Ekim 2020 tarihleri arasında AB devlet ve hükümet başkanları özel zirvesi yapıldı. Zirvede tartışılan en önemli konulardan biri de Türkiye ve Yunanistan arasında cereyan eden ve adeta küresel bir boyut kazanan Doğu Akdeniz'deki krizdi. Fransa'nın Yunanistan'ı desteklemek için Doğu Akdeniz bölgesine savaş gemisi göndermesi, ABD'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) için silah ambargosunu kaldırması ve son olarak AB'nin Türkiye'ye karşı yaptırım tehdidi ile Türkiye yalnızlaşmıştı.

Zirveden önce Fransa, Türkiye'nin AB için artık bir ortak olmadığını ileri sürerek Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Avusturya ile birlikte AB'nin Türkiye'ye karşı yaptırım uygulaması gerektiğini savunmuştu. Avusturya ek olarak Türkiye-AB müzakerelerinin askıya alınmasını talep etmişti. Ancak Almanya başta olmak üzere kimi üye ülkeler, Türkiye'nin AB için taşıdığı önemden hareketle yaptırım uygulanmasına karşı çıkmıştı. Bu, zirvenin sonuçlarına da yansdı. AB Komisyon Başkanı Ursula von der Leyen Türkiye yapıcı bir diyaloga hazır olduğu sürece, AB'nin Türkiye'ye karşı yaptırım uygulamayacağını söyledi. Merkel ise Türkiye ile AB arasındaki göç mutabakatının yeni bir aşamaya getirilmesi, Gümrük Birliği anlaşmasının geliştirilmesi ve vize serbestisi konusunun aralık ayına kadar görüşülmesi gerektiğini ifade etmişti.

Fakat tüm bunlara rağmen AB-Türkiye ilişkileri giderek gerildi. Dolayısıyla Avrupa içinde Fransa'nın başını çektiği ülkelerin Türkiye'ye yaptırım ısrarının önü, bugüne kadar Almanya tarafında kesilmişti. Ancak gelinen yerde Merkel

de artık "Yaptırımları devreye sokmak zorunda kalacağız" mesajı verdi. Almanya Dışişleri Bakanı Haiko Maas ise, "Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de provokasyonlara devam etmesi halinde" yaptırım konusunun Aralık ayındaki AB zirvesinde "kesinlikle tekrar gündeme gelebileceğini" belirtti. AB dış politika şefi Joseph Borrell de Türkiye ile dönüm noktasına geldiğini dile getirdi.

Gelişmelerin bu minvalde seyrettiği bir aşamada Amerikan Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Paris'te Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile bir görüşme yaptı. Pompeo, Görüşmesinin ardından *Le Figaro* gazetesine yaptığı açıklamada, Fransa ile Türkiye'nin hamlelerinin "agresif" olduğu konusunda mutabık olduklarını söyledi, "Avrupa ve ABD, Erdoğan'ı bu eylemlerinin halkının çıkarına olmadığı hususunda ikna etmek için birlikte çalışmak zorunda" ifadelerini kullandı. ABD'nin de sürece dahil olarak Fransa ile birlikte hareket edeceklerini, Erdoğan yönetimine gösterilecek tavır konusunda AB ile eşgüdüm içinde olacakları mesajını vermesi, Türkiye'yi bunaltmış görünüyor.

ERDOĞAN'DAN MANEVRA, AB'DEN SOMUT ADIM TALEBİ

Gelişmeler üzerine Erdoğan bir anda çark etti. Aralık ayı liderler zirvesi öncesi Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği ve ABD ile ilişkiler konusunda açıklamalarda bulundu. Türkiye'nin dostları ve müttefikleriyle daha güçlü işbirliği yapmak istediğini belirtti. Avrupa Birliği'nden Türkiye'ye verdiği sözleri tutmasını bekliyoruz diyen Erdoğan, "Kendimizi başka yerlerde değil Avrupa'da görüyor, geleceğimizi Avrupa ile birlikte kurmayı tasavvur ediyoruz" dedi. Yanı sıra ekonomik, siyasal ve hukuk alanında reformlar yapılacağına, uluslararası yatırımcıların gelmesi için güvenceler verileceğine ve Türkiye'yi tekrar yatırım yapabilecek ülke pozisyonuna getireceğine ilişkin açıklamalarda bulundu.

Erdoğan, mesajını AB'ye gönderdiği başdanışmanı ve sözcüsü İbrahim Kalın

aracılığıyla AB yetkililerine doğrudan iletmeyi tercih etti. Kalın, gittiği Brüksel'de AB şefleriyle ayrı ayrı görüşmeler gerçekleştirerek "Türkiye-AB ilişkilerinin stratejik öneminin giderek arttığı, Türkiye'nin AB'yi stratejik bir öncelik gördüğü" mesajını AB'ye ilettili.

Erdoğan'ın "stratejik öncelik" mesajına inanan yok. Konuyla ilgili *Euronews Türkçe*'ye konuşan AB Komisyon'un üst düzey bir yetkilisi, Erdoğan'ın açıklamalarının günün gereksinime göre oluşan bir retorikten ibaret olduğunu ve hiçbir üye ülkeyi ikna etmediğini, kimsenin bu söylemleri ciddiye almadığını belirterek, "Türkiye'nin son yıllarda attığı adımların hemen hepsi AB'nin değerlerine ve çıkarlarına ters. Sayın Erdoğan'ın söylediklerini ciddiye alan, güvenilir veya kayda değer bulan hiç kimse yok artık burada" açıklamasında bulundu.

Bir Avrupa Konseyi yetkilisi ise, Erdoğan'ın son pozitif mesajlarına ilişkin olarak, "AB liderleri kesinlikle bu son ton değişikliğini fark ettiler ancak elbette biz kelimelerin arkasındaki mesaja bakıyoruz. Geri planda olan bitene dikkat ediyoruz. Fransa, Yunanistan ve Kıbrıs gibi üyelerin son aylarda yaşadıkları sıkıntılara da bakıyoruz ve onların altını çizdikleri meseleleri de göz önünde bulunduyoruz..." ifadelerini kullandı. Türkiye ile daha yumuşak, daha toleranslı bir ilişki isteyenlerin bile suratlarına tokat yediklerini gördüklerini de dile getiren yetkili, Erdoğan'ın aslında AB'nin limitlerini ve sabrını sınıdığını ileri sürerek, AB'nin de ona limitin ne olduğunu göstermek durumunda olacağını düşündüğünü ileri sürdü. Özetle AB, Türkiye'de "Avrupa'nın bir parçası olmak konusunda samimiyeti gösterecek olan aksiyonlar" bekliyor.

ASLOLAN AB'NİN EMPERYALİST ÇIKARLARIDIR

AB ve ABD, Türkiye'ye yaptırım uygulamak istiyorlar. Bunu elbette ki Türkiye'nin emekçileri, mazlum Kürt ulusu ve azınlıkların yararı adına yapmıyorlar. AB ile yaşanan gerilimlerin ve müzakerelerin fiilen dondurulmuş duruma

gelmesinin temel nedeni, Türk sermaye devletinin demokrasi, temel insan hakları, özgürlükler ve hukukun üstünlüğü gibi konulardan uzaklaşıp, faşizmi tahkim etmesiyle bir alakası yoktur. Zira AB ülkelerinin kendileri de söz konusu “değerleri” adım adım tırpanlamaktadırlar.

Uygulanacağı düşünülen yaptırımlar AB'nin Türkiye üzerindeki nüfuzunu daha da güçlendirmek ve bölgesel-küresel programlarını engelsizce uygulayabilmek içindir. AB raporunun ifade ettiği gibi AB'nin derdi, “Suriye ve Kafkaslar’da, Doğu Akdeniz’de AB üyesi ülkelerin çıkarları”dır. Türkiye’nin bu çıkarlar konusunda hoyrat davranması ve sınırlarını aşmasıdır. Zira tekellerin emperyalist Avrupa’sı, dünya ölçüsünde kızışan emperyalist rekabet ve nüfuz mücadelelerinde konumunu güçlendirmek çabasıdır. Dolayısıyla Avrupa Birliği’nin temel hedefi, emperyalist rekabette konumunu güçlendirmek, Türkiye gibi ülkelere emperyalist çıkarlarını dayatmaktır. Avrupalı emperyalistlerle güçlü iktisadi bağlara ve büyük ticari ilişkilere sahip olan Türkiye, imzaladığı anlaşmalarla zaten bir dizi konuda AB’nin etki ve denetimi altındadır. Uygulanacağı muhtemel olan yaptırımlarla bu etki daha da pekiştirilmek istenmektedir.

Zira ekonomik yaptırımlar, izlenecek siyasetin başka araçlarla devamıdır. Yaptırım uygulanan ülke burjuvazisi açmaz alınarak, onun devlet iktidarına istenen doğrultuda adım atması dayatılmaktadır. Fakat uygulanması istenen yaptırımların ciddi olacağı konusunda bir inanç taşınmamaktadır. Emperyalist şeflerin, “Türkiye’de ekonomik istikrarsızlık kimsenin çıkarına değil. Türkiye’de ekonomik refah görmek istiyoruz” ve “Türkiye Erdoğan’dan ibaret değil” demelerinin gerisinde kendi kaygıları yatmaktadır. Yani sorun Türkiye’nin iyiliğini düşünme sorunu değildir. Türkiye’de binlerce AB firması var ve Türkiye’deki yabancı yatırımların yarısından fazlası Avrupa Birliği’nden geliyor. Yani sıra Türkiye AB için büyük bir yağma alanı teşkil ediyor. Dolayısıyla AB emperyalistlerinin Türkiye’yi bir yana itmesi düşünülemez.

Emperyalist dünya ile bütünleşmenin demokrasi getireceğine ilişkin liberal hayallere karşı olduğu gibi, AB’nin Türkiye’den insan hakları, demokrasi ve refah talep ettiği yanılsamalarına karşı da mücadele edilmelidir. Türk sermaye devletinin bölge halklarına karşı saldırgan ve savaşçı dış politikasına olduğu kadar, emperyalizmin Türkiye üzerindeki köleci egemenliğine karşı da mücadele edilmelidir. Bu, emekçilerin ve toplumun karşı karşıya bulunduğu temel sorunları çözenin, emperyalizme her türlü bağımlılık ilişkisine son vermenin tek yoludur.

Pandemi, işsizlik, enflasyon...

“Zirveler ülkesi” Türkiye!

Gerçeklerin yerine rakamların konuşulduğu Türkiye’nin pembe tablosuna bir göz atalım. Devletin resmi açıklamalarına göre, günümüz Türkiye’sinde istihdamın düşmesine rağmen “işsizlik artmıyor”. Testi pozitif çıkanlar hasta sayılmıyor. Her gün kadın cinayeti yaşansa da İçişleri Bakanlığı kadın cinayetlerinin azaldığını ilan ediyor. İşten atılma da kalmadı memlekette. Ekonomi “tıkırında”, pandemi “yönetiliyor!”. “Enflasyon %14’lerde”, bu da en tepe noktası, bundan yükseğe çıkmaz! Özgürlük, demokrasi dersiniz Türkiye bu alanlarda “başarıdan başarıya koşuyor”. Türkiye’nin 18 yılda nasıl bir gelişmişlik izlediği ve güçlendiği işte bu rakamlarla izah ediliyor.

Saray rejimi rakamlarla oynayarak yalan söylemeye devam ediyor. Ekonomiden pandemiye, işsizlikten enflasyona değin istatistik sanatında tüm hünelerini sergileyen iktidar, kağıt üzerinde başarı hikayeleri yazıyor. Bunların en güncel örneklerinden biri de kasım ayında açıklanan enflasyon oranı oldu. Devletin istatistik kurumu TÜİK’in son açıkladığı rakama göre, kasım ayında Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) % 2,30 arttı. Yıllık enflasyon ise %14,3 oranında gerçekleşti. İşsizlik ve koronavirüs tablosuna benzer şekilde, enflasyon oranı da bir yerden sonra sabitlenmesine rağmen yine de rekor seviyeye çıktı. 12 aylık enflasyonu %14,3 olarak gösteren TÜİK’e göre son 3 ayda gerçekleşen enflasyon yüzde 5,5. Akademisyenlerden oluşan Enflasyon Araştırma Grubu ise bu oranın aynı dönem için %9,9, yani

TÜİK’in açıkladığının neredeyse iki katı düzeyinde gerçekleştiğini söylüyor.

Resmi verilere bakacak olursak; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın (TCMB) Kasım Ayı Fiyat Gelişmeleri Raporuna göre enflasyondaki yükselişin temel sürükleyicisi gıda ve temel mal grupları oldu. Hizmet fiyatları %0,62 arttı. Enerji fiyatları kasım ayında yüzde 0,84 arttı, enerji yıllık enflasyonu 0,30 puan artışla %4,28’e çıktı. Gıda ve alkolsüz içecekler 4,57 puan artışla %21,08’e yükseldi. İşlenmiş gıda grubu 1,43 puan artışla %15,92, işlenmemiş gıda grubu ise 8,24 artışla %27,02 oldu. Ekmek ve tahıllar grubundaki fiyat artışı %3,32 ile belirgin şekilde hızlandı. Katı ve sıvı yağ fiyatları da aylık %5,11 yükselişle öne çıktı. Kasım ayında azalış gösteren tek ana grup %0,19 ile eğitim oldu.

TÜİK’in %14,03 olarak duyurduğu yıllık enflasyon oranının, gıda ve petrol fiyatlarındaki artış ve döviz kurundaki etkilerin yansımalarıyla piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleştiğini belirten Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan’ın, “... Enflasyonist beklentilerin iyi yönetilmesi ve fiyat istikrarının tesisi için, para ve maliye politikası araçlarımızı eş güdümlü içinde kullanacağız.” değerlendirmesi özünde rakamlarla sağlanacak istikrarı işaret etmektedir. Beklentinin üzerinde dedikleri enflasyon ise gerçeğin çok çok gerisindedir.

Gerçekler

Pandemi fırsatçılığı ortada! Mart ayından bu yana gıda, sağlık ve temizlikte fiyat artışları yoğun bir şekilde yaşandı. Online alışveriş, uzaktan eğitim vb.

ihtiyaçlar nedeniyle bilgisayar fiyatlarında yıllık ortalama %92 artış yaşandı.

Kriz ve pandemi nedeniyle yaşanan iş ve gelir kaybı yüksek seviyede. TL’nin değer kaybetmesi nedeniyle çalışanların ücretleri de değer kaybetti. Alım gücü düştü. Bu nedenlerle, enflasyon kendini çok yoğun bir şekilde hissettiriyor. İstatistiklerle “kontrol altına alınmış” olan enflasyon oranı dahi Türkiye’yi Avrupa ülkeleri arasında enflasyonu en yüksek ülke konumunda gösteriyor. Türkiye’nin Avrupa’daki en yakın takipçisi Polonya’nın enflasyon oranı yüzde 3,8. Enflasyon araştırma grubu (ENAGrup) üyesi akademisyenlerin araştırması ise Türkiye’de kasım ayı enflasyon oranının TÜİK’in verilerinden % 49 fazla olduğuna işaret etmektedir.

Devlet tüm araçlarıyla gerçekleri gizlemeye çalışmaktadır. Enflasyonun düşük tutulması asgari ücretin belirlenmesinde bir kıstas olacaktır. TÜİK’in verileri çarşı-pazardan ziyade asgari ücrete yapılacak zammın ne kadar aşağı çekilebileceği üzerine bir hesaplamanın ürünüdür.

Kısacası, yalan, çarpıtma devam etmektedir. Pandemi bilim kurulu, enflasyon, işsizlik verilerinde TÜİK saray rejimi için çalışmaktadır. Kullanılabilen bu yöntemler, gelinen yerde inandırıcılığını kaybetmektedir. Türlü çarpıtmaya rağmen pandemi pik, işsizlikte zirve, enflasyonda yaşanan rekor yükseliş gizlenememektedir.

Bir kez daha siyonist İsrail'in kapılarını aşındırıyorlar

Sermaye sınıfı adına ülkeye bir kabus gibi çöken AKP-MHP rejimi hem toplumsal meşruiyetini yitirmesine hem halka karşı ağır suçlar işlemesine rağmen halen işbaşındadır. Düzen muhalefetine çapsizliği işini kolaylaştırırsa da gerici-faşist iktidar şiddetin her biçimini pervasızca kullanarak ayakta kalabiliyor ancak. Nitekim çürüme, yozlaşma, mafyalaşma, çeteleşme gibi pislikler rejimi tepeden-tırnağa sarmış durumda.

AKP, emperyalist ve siyonist güçlerin bir projesi olarak kuruldu. Her zaman emperyalist merkezlerin desteğine yaslandı. Bir tarafla gerilim yaşadığında ise, diğer tarafa yaslanarak yoluna devam etti. Avrupa Birliği ve Rusya'yla işbirliği büyük önem taşısa da rejim için belirleyici olan Washington'daki efendilerin tutumudur. Dinci-faşist rejim, içe dönük şovlarda "ABD'ye kafa tutuyor" gibi görünmeye çalışsa da, bunun palavradan öte bir anlamı yoktur. Trump arada bir AKP şefini aşağılasa da özel kirli-karanlık ilişkiler sayesinde işler her zaman yolundaydı. Yani görüntünün aksine, T. Erdoğan'ın ABD'ye "kabadayılık" yapması da Trump'ın icazetine bağlıydı. Nitekim Trump'ın "aptal olma, akıllı ol" gibi küçük düşürücü ifadeler içeren mektubuna dair tek kelime edemediler. Ne AKP şefi ne müritlerinin sesi çıktı. Basınç altında kalınca da "mektubu iade ettik" safsatasıyla olayı geçiştirdiler.

Özel çıkarlara dayalı Trump- Erdoğan ilişkisinin yanı sıra, iki şefin damatları arasında da karanlık ilişkiler mevcuttu. Bundan dolayı "yerli ve milli" AKP-MHP rejimi, umutlarını Trump'ın seçimleri kazanmasına bağlamıştı. Saray beslemesi medyanın kalemler takımı, son ana kadar Trump ve Cumhuriyetçiler propagandası yaptı. Ancak umdukları olmayınca Joe Biden'a yaranmanın yollarını aramaya başladılar. Çünkü Halk Bank davasında ve Rıza Zarrab'ın verdiği ifadeye hem T. Erdoğan'ın hem azledip ortada görünmesine izin vermediği damadının adı geçiyor. Yanı sıra S400 savunma sisteminin Rusya'dan satın alınmasından dolayı yaptırımlar da gündemde.

***

Bu tablo, zaten beka sorunu yaşayan T. Erdoğan'la müritleri için bir kabustur. Zira işbaşına gelmeyi de ayakta kalmayı da ABD'den aldığı desteğe borçlu olan

Görünen o ki, AKP şefi bir kez daha siyonistler eliyle Washington'a sadakatini ispatlama ve rejimi için icazet tazeleme hesapları yapıyor. İsrail'le ticarete yaşanan patlamanın yanı sıra MİT şefi ile teknoloji şirketlerinin Tel Aviv'e çıkarma yapmaları, bu uğurda yoğun bir mesai gerçekleştirildiğine işaret ediyor.

rejimin Joe Biden'dan ayrıcalıklı muamele görmesi zor görünüyor. AKP şefi, bundan dolayı lobi faaliyetleri için para dökmekten kaçınmadığı gibi, bir kez daha siyonist İsrail rejiminin kapılarını aşındırmaya başladı.

Filistin halkının davasını gerici-yayılmacı emelleri için kullanan dinci-gerici iktidar, İsrail'le yaşadığı "gerilimleri" yumuşatma arayışına girmiş bulunuyor. Bu elbette şaşırtıcı değil. Çünkü AKP işbaşına geldikten sonra, Gazze'yi bombalayan İsraili askeri pilotlar yıllarca Konya ovasında uçuş eğitimi yaptılar. İsrail ticaret hacmi AKP döneminde kat kat arttı. 2020 yılı sonu itibarıyla 7,5 milyar dolara ulaştığı tahmin ediliyor.

Son günlerde İsrail ile Türk teknoloji şirketleri arasında özel toplantılar yapıldığı, bu alandaki ilişkilerin daha da sıklaştırılması için çalışıldığına dair haberler çıktı. Aynı dönemde MİT şefi Hakan Fidan'ın İsrail istihbarat şefi ile gizli görüşmeler yaptığı da ortaya çıktı. Saray medyası bu konuda haber yapmasa da Arap medyasında İsrail-Türkiye ilişkilerindeki gelişmeler enine-boyuna tartışıl-

dı, tartışılıyor. AKP-MHP şeflerinden de bu haberlere dair herhangi bir yalanlama gelmedi.

Türkiye'nin gerici-faşistleri bu konuda deneyimlidir. Nitekim Irak işgali sırasında ABD askerlerinin Türkiye topraklarını kullanmaları için Meclis'ten tezkere çıkmadığında, Washington'daki efendiler öfkeye kapılmış, Türk askerinin kafasına çuval geçirmiş, AKP şefinin ecel terleri dökmesine neden olmuştu. O dönem ABD ile sıkı ilişkileri olan iki müridini Washington'a gönderen T. Erdoğan "çukura süpürmek yerine beni kullanın" mesajını efendilerine iletti. Bu girişim yetmemiş olmalı ki, dönemin İsrail Başbakanı Ariel Şaron'la (nam-ı diğer Beyrut Kasabı) ilişkileri sıkılaştırarak, efendilerine olan sadakatini ispatlama fırsatı bulmuştu. Zira Beyrut Kasabı, Washington'da T. Erdoğan'ın yüzüne kapanan kapıların açılmasında rol oynamıştı.

Görünen o ki, AKP şefi bir kez daha siyonistler eliyle Washington'a sadakatini ispatlama ve rejimi için icazet tazeleme hesapları yapıyor. İsrail'le ticarete yaşanan patlamanın yanı sıra MİT şefi ile

teknoloji şirketlerinin Tel Aviv'e çıkarma yapmaları, bu uğurda yoğun bir mesai gerçekleştirildiğine işaret ediyor.

Öte yandan bu gelişmelere paralel olarak, Amerikancı Suudi Arabistan rejimiyle yaşanan gerilimi yumuşatmak için de girişimler başlatan AKP-MHP rejimi, Körfez şeyhleriyle de arayış bulmaya çalışıyor.

ABD Katar ile Suudi Arabistan arasındaki sorunu çözmek için adım atınca, T. Erdoğan da harekete geçti. Son yıllarda Suudi rejimiyle yaşadığı gerilimi çözmek için girişimler başlattı. Bu kaçınılmazdı, çünkü Katar ile Suudi Arabistan yakınlaşınca buna mecburdu.

Bu girişimler genel planda AKP-MHP rejimini, özel planda ise T. Erdoğan'ı çöküşten kurtarır mı? Bu ihtimal pek yüksek görünmüyor. Ne tür sonuçlar yaratacağından bağımsız olarak, yaşanan gelişmelerin bir kez daha gözler önüne serdiği şey, "yerli ve milli" palavrasını çiklet gibi çiğneyen dinci-faşist rejimin iliklerine kadar Amerikancı olduğu ve her zaman siyonist İsrail'le ilişkileri geliştirdiğidir.

Çürümüş rejimin pis kokuları yayılıyor

Geçtiğimiz haftalarda gündemi meşgul eden konular, Saray rejiminin çürümüşlüğüne bir kez daha gözler önüne serdi. Mafya lideri Çakıcı'nın ana muhalif partisi liderine karşı sarf ettiği cümleler ve ardından yaşanan tartışmalar gündemi meşgul etti. İstanbul Belediye Başkanı İmamoğlu'na yönelik suikast hazırlıklarının olduğu iddiası, Kılıçdaroğlu'nun öldürüleceği üzerine yazılan senaryolar TV ekranlarında bol bol tartışıldı.

Tüm bunlar olurken olağan burjuva hukuk çerçevesinde, tehditler savuran faşist mafya bozuntusunun derhal tutuklanması ve hakkında soruşturma başlatılması, başta iktidar partisi olmak üzere tüm siyasi çevrelerin yaşanan bu olaya karşı tepki göstererek mahkûm etmesi gerekirdi. Fakat, Türkiye'de beklenenin tam aksi oldu. İktidar sessizliğe bürünürken Çakıcı'nın dava arkadaşı olduğunu söyleyerek övünen Devlet Bahçeli bir kez daha mafya bozuntusuna arka çıktı. AKP'li bürokratlar Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanını eleştiren her sözünü özenle vatan hainliğine bağlama çabalarını arttırdı. Suikast benzeri senaryolar ihtimal dahilinde günlerce tartışıldı.

Dinci-faşist iktidarın düzen muhalefetine dahi tahammülünün kalmadığını

gösteren bu tabloda Çakıcı'nın üstlendiği rol ise dikkate değer. Zira, serbest bırakılması için af çıkarılan Çakıcı, gelinen yerde rejimin kirli yüzünün temsilcilerinden biri konumuna gelmiş bulunuyor. Baskı ve zora dayalı rejim, artık tetikçilik ve tehdit işlerini doğrudan mafyalara ihale etmiş görünüyor.

Tek adam rejiminin ve onun kuklası konumundaki MHP'nin sallanan koltuklarını korumak için başvurmayaacakları

yolun olmadığı bir kez daha anlaşıldı. Burjuva hukuk ve demokrasinin bile rejimin üzerlerine dar geldiği ve bir paçavra misali fırlatılıp atıldığı günümüz Türkiye'sinde, Çakıcı'nın nelere kadir olduğu sorgulanır oldu.

Elbette mesele, salt bir mafya bozuntusunun şahsı ve onun kirli dünyasında dönen kanlı icraatları değildir. Sorun, AKP-MHP rejiminin Çakıcı ve benzerlerinin kirli dünyalarının tezahürüne dö-

nüşmüş bulunmasıdır. Şüphesiz, CHP'ye yönelen bu kin ve tahammülsüzlüğün katbekat fazlası yıllardır toplumun tüm muhalif kesimlerine, başta da devrimcilerle yönelmekteydi. Yeni olan, kendinden olmayı terörist ilan eden Saray rejiminin, artık vatan hainliği yaftasını CHP sıralarına dek genişletmesidir. Erdoğan'a yönelik en küçük bir eleştiri nereden geldiğinden bağımsız olarak hedef alınmaktadır.

CHP'nin ise bu saldırılar karşısında topyekûn bir duruş sergileyemeyeceği bilinen bir gerçek. Temsilcisi olduğu düzenin temellerine zeval gelmesini istemeyen CHP, göstermelik çıkışlarla saldırıyı geçiştirmiş oldu. Ancak bu topraklar artık mafya bozuntularının dahi siyasi iktidarın ve ortağının açıktan tetikçiliğini yaptığını ve iktidarın buna alenen destek verdiğini de görmüş oldu.

2020 yılında devletin çeteleşmiş yüzünü görmek için Susurluk vakalarına değil sosyal medyaya bakmak yeterlidir. Zira, AKP trolü tetikçi kalemler, sosyal medya mecralarında çeteleşmiş rejimin alenen savunuculuğunu yapmaktalar. İşçi ve emekçilere düşen görev ise bu kokuşmuş düzeni hak ettiği şekilde tarihin çöplüğüne yollamak için mücadeleyi büyütmektir.

Krizin de pandeminin de faturası kapitalistlere!

Kapitalistler bir yandan krizin ve pandeminin faturasını emekçilere ödetirken öte yandan servetlerini büyütme-ye devam ediyor.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) eylül sonunda yayınladığı rapora göre, Aralık 2019'da banka hesabında 1 milyondan fazla para olan kişi sayısı 225 bin 441'di. Bu rakam Eylül 2020'ye kadar olan sürede 76 bin 123 kişi artarak 301 bin 564'e yükseldi. Milyonerlerin toplam mevduatı 1 trilyon 958 milyar 817 milyon lira. Yani milyoner başına düşen ortalama mevduat 6 milyon 496 bin lira. Rapora detaylı bakıldığında artanın sadece milyoner sayısı olmadığı görülüyor. Geçen yılın başından eylül ayının sonuna kadar olan zaman diliminde milyonerlerin serveti 567 milyar 218 milyon lira artmış.

Öte yandan, Türk- iş'in kasım ayı verilerine göre Türkiye'de açlık sınırı 2 bin 516 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 8 bin 197 TL'ye yükseldi. Yoksulluk kategorisine giren kişi sayısı ise, (TÜİK 14 milyon olduğunu iddia etse de) araştırmalara göre 20 milyonun üzerinde. Yani Türkiye'de dört kişiden biri yoksul. DİSK'in yaptığı araştırmaya göre ise işçilerin %43'ü asgari ücretle geçimini sağlamaya çalışıyor. Geri kalan işçiler ise asgari ücretin biraz üstünde ücretlere çalıştırılıyor. Dolayısıyla çoğu işçinin ücreti giderek asgari ücrete eşitleniyor. Bununla birlikte, pandemi döneminde milyonlarca işçi asgari ücretin altında kalan ücretlere mahkûm edildi. Ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneği gibi uygulamalarla sermaye sınıfını ihya eden rejim, işçi ve emekçilerin yaşamını iyice kâbusa çevir-

di. Ücretsiz izne çıkarılan ve ayda sadece 1168 TL reva görülen işçi sayısı iki milyonu aştı. 4 milyon işçi ise kısa çalışma ödeneği ile geçinmek zorunda bırakıldı. Ücretsiz izin vb. uygulamalar yüzünden kayıt dışı çalışmanın önü daha da açıldı. Yani sıra, bu durum esnek ve güvence-siz çalışmanın yoğunlaşmasına da sebep oldu.

Türkiye'de servet-sefalet arasındaki uçurumun gün geçtikçe derinleşmesinin nedeni kapitalistlerin doymak bilmeyen kar hırsı ve sermaye devletinin işçi ve emekçiler üzerinde uyguladığı sosyal yıkım politikalarıdır. Bu durumun bir başka nedeni ise işçi sınıfının ve emekçi halkın saldırılar karşısında suskun kalmasıdır. Burjuvazi, işçi sınıfını gerici-şoven ideolojisiyle sersemleterek, tarihsel ve sınıfsal bilincini dumura uğratarak, bölüp, par-

çalayarak ya da baskı ve zorbalığı tırmandırarak mevcut tabloyu sürdürmek istemektedir. Kendini çaresiz hisseden, birbirine karşı güven sorunu yaşayan ve işsizlik sopsasını ensesinde hisseden işçi sınıfı ise, kendisine dayatılan kölelik zincirlerini bugün için parçalamakta güçlük çekmektedir.

Günümüz Türkiye'sinde işçi sınıfının bu cendereden kurtulmasının tek çıkış yolu sessizliğini bozması ve bir adım ileri çıkması ile mümkün olabilir. Bugün hak gasplarına ve ücretsiz izin saldırısına karşı sessizliği bozarak direnişe geçen işçilerin mücadelesi önemli bir yerde durmaktadır. Bu direnişler işçi sınıfına tutulması gereken yolu göstermektedir. Bu mücadele örnekleri çoğaltılmalı, birleştirilmeli ve sınıfın geneline doğru büyütülmelidir. Ancak o zaman işçi sınıfı çaresiz olmadığını fark edecek, birbirine karşı güven tazeleyecek, sefaletle boyun eğmeyecek ve sefalet içinde yaşayan kapitalistlerden hesap sorabilecektir.

Yeni Sinbolar yaratalım!

Pandemi koşullarını fırsata çeviren sermaye devleti, işçi ve emekçilerin hayatını doğrudan etkileyen bir "geçici yasa" ile sermayedarlara yeni bir saldırı alanı yarattı. 7244 no'lu bu yasa ile patronlar işçileri hiçbir sorumluluk almadan ücretsiz izne çıkartıp baskı, mobbing ve her türden hak gaspını daha da katmerleştirdiler.

Asgari ücretin, yoksulluk sınırını bir yana bırakın açlık sınırının dahi altında olduğu bir ülkede, önce "işten çıkarmanın yasaklanması" ve hemen ardından geçici yasa olarak dikte edilen "ücretsiz izin" saldırısı ile birlikte, milyonlarca emekçi açlık sınırının yarısı bir ücretle (1170 TL) yaşamaya mahkûm ettiler. Bu saldırılar karşısında mevcut sendikalardan en ufak bir tepki dahi görmeyen sermaye ve devleti saldırılarını giderek arttırdı.

Sermaye devletinin şefi, kriz koşullarından çıkmanın çözümü olarak "acı reçete"leri gündeme getirdi. Bu "acı reçeteyi" emekçilerin sırtına yüklemek istedikleri ise açık. Bir taraftan pandemiyi bahane ederek sermayedarlara her tür kolaylığı sağlarken diğer taraftan işçilerin ücretlerinden kesilen parayla oluşturulan fonlar, yine aynı sebeplerden dolayı patronlara peşkeş çekiliyor. Böylelikle hem sermaye sahipleri yağmalanan fonlar sayesinde zenginleşiyor hem de krizin faturası emekçilere kesiliyor.

Sinbo patronunun "ücretsiz izin" yarasını kullanarak sadece sendikalı işçileri işten çıkarması ve hemen ardından yüzden fazla yeni işçiyi işe alması, gelinen yerde ücretsiz izin düzenlemesinin sınıfa dönük bir "saldırı" olduğu gerçekliğini bir kez daha kanıtlamış oldu. Tam bir sömürü cehennemi olan Sinbo fabrikasında baskı ve mobbingin yanı sıra giderek ağırlaşan çalışma koşulları pandemi ile birlikte daha da çekilmez hale geldi. Göstermelik önlemler alan fabrika yönetiminin, onlarca işçinin Covid-19 testi pozitif çıkmasına rağmen üretime devam etmelerine göz yumması, bunun sadece bir örneğidir.

Fabrikada "ücretsiz izin" saldırısı yasaşmadan önce de sendika üyesi işçiler hedef alınmış, çeşitli bahanelerle işten çıkarılmışlardı. Son olarak yine TOMİS üyesi altı işçinin 11 Eylül'de ücretsiz izne çıkarılması ve ücretsiz izin saldırısının uzatılması üzerine, işten çıkarılan işçiler

fabrika önünde çadır direnişine başladılar.

İşçilerin temel talepleri sadece Sinbo işçilerinin değil, bir bütün olarak işçi sınıfının talepleridir. Sinbo direnişinin talepleri şunlar:

-7244 sayılı geçici yasa iptal edilsin, tüm çalışanlara iş ve gelir güvencesi sağlansın!

-Keyfi ve hiçbir hukuki dayanağı olmadan ücretsiz izin saldırısı ile karşı karşıya kalan işçilerin, hak kayıpları giderilsin, ücretsiz izin uygulaması sonlandırılınsın!

-Sendikaya üye olma hakkı başta olmak üzere sendikal haklara dönük yasadışı saldırılar son bulsun!

-Çalışma saatleri ve koşulları pandeminin açığa çıkardığı gerçekler üzerinden, işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri esas alınarak düzenlensin!

-Tüm çalışanlara fazla mesaiye kalmadan geçimini sağlayabilecekleri ücret verilsin!

-Covid-19 pozitif çıkan bölümler başta olmak üzere, tüm fabrikada genel karantina önlemleri alınsın, işçiler ücretli izne çıkarılınsın!

-Yönetimin talimatıyla, ustabaşı ve şeflerin hayata geçirdiği baskı, mobbing ve tehditler sonlandırılınsın, patronların her türlü keyfi tutum ve dayatmasını örtbas etmekten vazgeçsinler!

Direnişteki Sinbo işçileri Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi işçilerdir. TOMİS diğer sendikaların tersine şu veya bu burjuva partisinin

peyki değil, 2015 metal fırtına sürecinde öncü metal işçilerinin kurduğu bağımsız devrimci bir sendikadır. TOMİS'in kararlı duruşu ve işçilerin kendi mücadelelerine sahip çıkarak direnişte ısrarcı olmaları, hem fabrika içinde hemde kamuoyunda ciddi bir etki yarattığından dolayı, fabrika yönetimi çeşitli ayak oyunlarına başvurmuştur. Bunların en göze çarpanı ise sendikaya "terörist" yaftası yapıştırmak olmuştur.

Bilindiği gibi işçiler arasındaki birliği engelleyen en önemli politikarlardan biri "böl-parçala-yönet" politikasıdır. Bu sayede işçiler dinsel, cinsel, ulusal, mezhepsel vb. sebeplerle parçalanıp, örgütlenmeleri engellenerek her türlü baskı ve zorbalık kolaylıkla hayata geçirilebiliyor. Sinbo'da yaşananlar da bu durumun iyi bir örneğidir. Fakat bu ayak oyunları hem işçilerin hem de TOMİS'in kararlı duruşuyla boşa çıkarılacaktır.

Kriz ve pandemi koşullarında kapitalistler daha da zenginleşirken, emekçiler daha ağır koşullarda ölümle burun buruna çalışmak zorunda bırakıldılar. Toplumsal ve sınıfsal baskıların tırmadığı bir dönemde ne yazık ki ne işçi sınıfı cephesinden sınıfsal bir tepki ortaya konabildi, ne de toplumsal muhalefet cephesinden güçlü bir çıkış örgütlenebildi.

Böyle bir atmosferde sermaye cephesinin karşına sınıfsal konumuyla çıkan Sinbo işçilerinin politik etkisi, bugünkü mevcut görünümünden çok daha öteye bir anlam taşıyor. Çünkü Sinbo direnişi

sermayenin karşısına sınıf kimliğiyle ve onun bilinciyle çıkıyor.

Sinbo direnişçileri yaklaşık iki haftalık zaman diliminde bir tane işçi forumu ve sekiz tane direniş okulu gerçekleştirdi. İşçiler direniş okullarında "Devrimci sınıf sendikacılığı" başta olmak üzere, "Pandemi ve İşçi Sınıfı", "Asgari Ücret", "Kadın Yönelik Şiddet ve Kadın Sorunu", "Ücretsiz İzin Saldırısı", "15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi" vb. gündemleri tartıştılar. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nde ise hem fabrika önü etkinliği yapıldı hem de kadın işçiler ellerinde dövizlerle Kadıköy'de yapılan eyleme katıldılar.

Bu yönüyle Sinbo basit bir kapı önü çadır direnişi değil, sınıfsal özünü son derece güçlü bir şekilde pratiğe yansıtan devrimci bir direniştir.

Bundan altı sene önce Hadımköy Greif çuval fabrikasında patlak veren "işgal-grev" deneyimi, taban örgütlülüklerini temel alan, işçi sınıfına yürümesi gereken yolu gösteren, görkemli bir direnişti. Kendi sınırları ve içinde bulunduğumuz atmosferde bir örneği daha olmayan bu direnişin önemi; sınıfa karşı sınıf şiarını pratikte uygulayarak, devrimci sınıf hareketinin nasıl bir yol izlemesi gerektiğini göstermesinden gelmektedir. Greif'in açtığı bu yolda, sınıf devrimcilerine düşen görev Sinbo direnişini büyütme ve sermaye cephesinin karşısında sınıfsal bir mevziye dönüştürmektir...

Tüpraş'ta kölelik dayatması ve işçi eylemleri

Pandemiyle birlikte sermaye sınıfı işçilerin haklarına saldırmayı bir üst aşamaya taşımış bulunuyor. Salgında işçiyi korumak iddiasıyla hayata geçirilen "önlemler", sermaye için esnek çalışma uygulamalarını yaygınlaştırma ve olağanlaştırma imkanını doğurdu. İşçi üzerinde baskı ve mobbing artırılarak, çalışma saatleri ve mesailer fazlaştırılarak, ücretsiz izin gibi hükümetin sermayedarlara yaptığı lütuflar da silah gibi kullanılarak sömürü derinleştiriliyor. Sendikali işyerlerinde ise sözleşmelerle hayata geçirilemeyen saldırılar pandemi bahanesiyle uygulanıyor, işçinin örgütlü gücü kırılmaya çalışılıyor.

Diğer sermaye çevrelerinin yaptığı gibi Koç kapitalisti de Tüpraş'ta sömürüyü arttırmak için işçilerin vardiya düzenini ve çalışma biçimini değiştirmeye çalışıyor. Tüpraş'ta işçilerin dinlenme saatlerinin kısılanması ve mesailerin işe bir saat önce gelecek şekilde düzenlenmesi işçiler tarafından tepkiyle karşılandı ve eylemlere konu oldu. Tüpraş yönetimi işçiden gece saatlerinde kalkıp işe gelmesini, sağlıklı biçimde mola kullanmadan 12 saat çalışmasını istiyor, bu durumu da "şirkete aidiyet duyması" hayalleriyle kabul etmesini bekliyor. Ancak işçiler bu saldırıya karşı sendikaları Petrol-İş'le birlikte yaptıkları uyarı eylemlerinin ardından, yeni düzenlemeye göre erken gelen servislere binmeyerek protestolarını sürdürüyor. Tüm işçiler kendi imkanlarıyla

fabrikaya geliyor, her vardiya girişinde alkışlarla, sloganlarla yönetimin dayatmalarını kabul etmediğini gösteriyor. Koç sermayesi ise her gün işçilerden savunma isteyerek baskı kuruyor ve işten atma tehditleri savuruyor.

SERMAYENİN SALDIRILARINA KARŞI TOPYEKÜN MÜCADELE!

Koç sermayesi pandemiyi ve ekonomik krizi tüm patronların yaptığı gibi fırsata çevirmek istiyor. Hem sömürüyü arttırmak hem de örgütlü gücü iyice zayıflatmak arzusuyla pervasızca saldırıyor. Tıpkı sözleşme döneminde devletin

sunduğu Yüksek Hakem Kurulu nimetiyle işçinin temel önemdeki haklarını gasp ettiği gibi, bugün de çalışma düzenini daha fazla kar odaklı değiştirme çabasında yine sermaye devletini arkasına aldığı görüyoruz. Eylemlerin ilk gününde polis tarafından işçilerin tehdit edilmesi bunun en açık örneği oldu. Tüpraş sermayesi işçilerin eylemlerine karşı geri adım atmamamsı, AKP-MHP rejimine duyulan güvenin bir göstergesi sayılmalıdır. Grev yasasından Yüksek Hakem Kuruluna, işsizlik sotasından sermaye lehine yasal düzenlemeler yapılmasına, polis şiddetinden gözaltı ve tutuklama terörüne kadar Tüpraş'ta ve diğer birçok yerde pat-

ronlar gücünü bu gerici-faşist iktidardan alıyor.

O halde Koç'un dayatmalarına, hak gasplarına, keyfi düzenlemelerine karşı daha örgütlü olmak, yasaklarına fiili meşru mücadele yöntemleriyle cevap vermek ve işçi düşmanı bu iktidardan hesap sormak günün görevidir. İşyeri komitelerini kurmak bunları yapabilmek için yaşamsal önemdedir. Daha etkili eylemler gerçekleştirerek, sınıfın diğer bölüklerini de harekete geçirecek talep ve yöntemler belirleyerek, dayanışmayı daha kuvvetli öreerek sermaye sınıfının saldırılarına karşı mücadeleyi yükseltelim!

insanca yaşanacak ücret için kadın erkek mücadeleye!

Patron, devlet ve sendika bürokratları tarafından oluşturulan komisyonun asgari ücret görüşmeleri başladı.

Sokağa çıkma kısıtlamalarında dahi işçiler uzun saatler boyunca çalıştırılırken, komisyon yetkilileri görüşmeyi 'sosyal mesafeyi koruyarak' internet üzerinden yaptı. Daha sonra yapılacak olan görüşmelerden çıkacak sonucun da sinyalleri her yıl olduğu gibi verilmiş oldu: Emekçilere sefalet!

Açlık sınırının 2.517, yoksulluk sınırının ise 8.198 TL olduğu günümüz Türkiye'sinde, Çalışma Bakanlığı yaklaşık iki ay önce patronlara aktardıkları bütçeden söz edip, 'asgari ücretin uzlaşma

içinde belirlenmesi gerektiğini' söyleyerek, asgari ücret görüşmelerinin neyle sonuçlanacağını zaten önceden belirtmiş oldu.

Asgari ücretle çalışan kadın işçi sayısının erkek işçilere göre artış göstermesi, asgari ücretin kadın işçilerin daha yoğun çalıştığı sektörlerde belirgin bir yer tutması, asgari ücret sorununu işçi ve emekçi kadınlar açısından da önemli gündem olarak öne çıkarıyor. DİSK-AR'ın 2019 Asgari Ücret Raporunda kadın işçilerin erkek işçilerden %10 daha az ücret aldığı belirtilmektedir. Kadınların %22'si ise asgari ücretin altında ücretlerle çalıştırılıyor.

Sermayedarlar bu süreçte de kârlarına kâr eklerken emekçilerin payına açlık ve yoksulluk düştü. AKP iktidarı 'işten atmalar yasaklandı' yalanıyla ekranlarda boy gösterirken, milyonlarca emekçi açlık sınırının yarısı bile olmayan ücretlerle kısa çalışma ödeneğine mecbur bırakıldı. Pandemi bahanesi ile en önce işten atılanlar ise kadın işçiler oldu, kadın işsizliği ve yoksulluğu arttı. Güvencesiz ve asgari ücretin bile altında kalan ücretlerle çalıştırılmak en çok kadın işçileri etkiledi.

İşçi ve emekçi kadınların, pandeminin ve ekonomik krizin etkilerini her açıdan daha ağır yaşadığı koşullarda, asgari

ücret meselesinin daha da önem kazandığı bir dönemin içindeyiz. İşçi ve emekçilerin örgütlü mücadelesinin zayıf olduğu günümüz koşullarında, sermaye ve temsilcileri bir kez daha sefalet ücretlerini dayatacağıdır. Tam da bu nedenle işçi sınıfının, işçi ve emekçi kadınların insanca yaşanacak ücret talebini yükseltmesi, örgütlü birliğini sağlaması gerekiyor.

Kadın ve erkek işçi-emekçiler olarak kaderimizi patronların iki dudağı arasına bırakmamalı, emeğimize sahip çıkmalıyız.

Devlet, sermaye ve ihaneti tescillenmiş Türk-İş ağalarının belirleyeceği sefalet ücretine karşı insanca yaşayabileceğimiz, vergiden muaf asgari ücret için birlikte hareket edelim!

İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

100. Yılında Tarihsel TKP...

Komünist Partilerinin Yakını

KOMÜNİST ENTERNASYONAL V. KONGRESİ VE TKP

1924 Temmuz'unda toplanan Komünist Enternasyonal V. Kongresi, TKP'nin de çok yönlü eleştirilere konu olduğu bir kongredir. TKP o sıralar hala da merkezi bir yapıdan yoksundu. Hareketin taşıyıcısı fiilen İstanbul koluydu. Eleştirilerin hedefi de zaten, İstanbul Komünist Grubu olarak da bilinen, Şefik Hüsnü önderliğindeki Aydınlık Grubu'ydu.

Yayınladığımız **Tezler**'in VI., VII, VIII., IX. XIII. ve XV. maddeleri bu eleştirileri ortaya koyuyor. TKP'nin devletçiliği destekleyerek "millî burjuvazinin sol kanadı durumuna" düştüğü (VI. Madde), yabancı kapitalizm karşısında hatalı bir tutumla yerli kapitalizmi desteklediği (VII. Madde), "millî devrim sürecinde proletaryanın millî burjuvaziye desteğinin sınır ve koşullarını belirleyememekten" kaynaklanan oportünist bir sapmaya düştüğü (VIII. Madde), ulusal sorun kapsamında "yabancı işçilerin Türk işçilerle değiştirilmesine, Yunan-Türk mübadelesine vb. karşı koymada yeterince aktif" olmadığı (XIII. Madde) ve nihayet köylü çalışmasında son derece zayıf kaldığı (XV. Madde), bu eleştirilerin ana başlıklarıydı.

Öte yandan, **Tezler**'in IX. Maddesinde, TKP içinde, "burjuvazinin feodalizme karşı, ülkenin demokratikleşmesi uğrunda mücadelesini desteklemekten her bakımdan vazgeçilmesini" isteyen" sol sapmadan söz ediliyor.

Komünist Partilerinin Yakındağuşu Çalışmaları Hakkında Tezler, Komünist Enternasyonal V. Kongresi'nden yayınlayacağımız bir dizi metnin ilkidir. Bu metni, Yakın Doğu'da Devrimci Hareket, Manuilski'nin kongredeki konuşmasının TKP eleştirisini içeren bölümü, TKP delegesi Faruk'un (Vanlı Kazım) buna yanıtı ve son olarak da Doğu Sorunu Üzerine Genel Tezler izleyecek...

KIZIL BAYRAK

***

I- Bir yandan Avrupa'da kapitalizmin çöküş sürecine girmesi, diğer yandan SSCB'nin maddî ve manevî gücünün yükselmesi, Yakındağuşu ülkelerindeki millî ve devrimci hareketleri önemli ölçüde güçlendirdi, derinleştirdi, ilgili kongre yılında dünya emperyalizmi bütün bu ülkelerde

ağır darbeler aldı:

1) TÜRKİYE'de millî hükümet İngiliz sermayesinin kiralık Yunan kuvvetlerini dize getirdi, Anadolu'yu, İstanbul'u ve Trakya'yı kurtardı ve Lozan Konferansı'nda önemli başarılar elde etti.

2) MISIR'da gösterdiği uzun ve inatçı dirençten sonra İngiliz emperyalizmi dolaysız, açık himaye usûlünden vazgeçmek, ülkenin şeklen bağımsızlığını tanımak ve orta ve büyük burjuvazinin önderi Zağlul Paşa'nın iktidara gelmesini kabul etmek zorunda kaldı.

3) İRAN'da da İngiliz etkisi bir dizi ağır yara aldı. Netleşmekte olan millî kurtuluş hareketi SSCB'den yana tutum alıyor ve İngiliz yandaşlarına karşı çetin bir mücadele yürütüyor. Nesnel olarak bugün genç millî kurtuluş hareketinin azmini yansıtan Rıza Han hem kuzey, hem de şimdiye kadar İngilizlerin ve feodaller iktidarının sınırsız kontrolünde bulunan güney eyaletlerinde (Güney İran'daki petrol bölgesinde), ülkeyi merkezileştirme yönünde ısrarlı çalışmalarını sürdürüyor.

Bütün bu olgular Komünist Enternasyonal'in dünya emperyalizmine karşı ortak mücadele uğrunda Batı'daki proletarya hareketinin Doğu'daki millî kurtuluş hareketiyle ilişkilendirilmesine yönelik çizgisinin doğruluğunu bütünüyle tasdik ediyor.

II- Bu sebepten dolayı millî kurtuluş mücadelesini desteklemek ve derinleştirmek, dünya içtimaî devriminin daha da gelişmesi için gerekli bir koşuldur. "Çünkü sömürgelerde ve Avrupa'da küçük uluslar ayaklanmadan, bütün önyargılarına rağmen küçük burjuvazinin bir kısmında devrimci bir patlama olmadan, bilinçsiz proleter ve yarı-proleter yığınlar toprak ağalarının, kilisenin, monarşinin ezgisine, millî baskılarına vb. karşı harekete geçmeden içtimaî devrimin MÜMKÜN olduğunu düşünmek, İÇTİMAİ DEVRİMDEN VAZGEÇMEK demektir." (Lenin, cilt XIX, sayfa 212)

Millî kurtuluş mücadelelerini desteklemek için Yakındağuşu komünist partileri bütün proleter, köylü ve burjuva millî devrimci teşkilâtlarının anti-emperyalist tek cephesini kurmaya çalışmalıdır. Komünist partileri aynı zamanda emekçi tabakaların tam ve kapsamlı bağımsızlığa ancak işçi ve köylü hükümetinin kurul-

masıyla ulaşabileceğini vurgulamalıdır.

III- Komünist partileri kendi ülkelerinin millî hükümetlerinin (Türkiye, Mısır, İran vb.) ezilen halkların millî bağımsızlık mücadelesinin başarıya ulaşmasını isteyen tek devlet Sovyetler Birliği'yle sıkı birlik ve işbirliğine gidilmesinin zorunlu olduğunu ısrarla vurgulamalıdır.

IV- Millî zulüm sınıf mücadelesini körelttiği ve sınıflar arası çelişkileri millî çelişkilerin ardına gizlediği için komünist partileri millî zulmün ortadan kaldırılması için çok sebatkâr ve kararlı mücadele yürütmelidir. Yakındağuşu komünist partileri millî zulme karşı, feodalizme karşı ve demokratik düzen için aktif mücadele yürüttüğü her durumda millî burjuvaziye desteklemelidir. Komünist partileri burjuvazinin bu konudaki her ikircimli ve kararsız tutumuna karşı azimli ve kesin tavır almalı, burjuvazinin uzlaşmacı ve kararsız tavrını işçi ve köylü yığınları arasında açığa çıkarıp kınmalıdır. Ve nihayet, komünist partileri burjuvazi emperyalistlerle çürük uzlaşma yoluyla açık mücadeleden kaçmaya çalıştığı (Mısır) zaman, ilgili burjuva hükümetine karşı geniş emekçi yığınlarını harekete geçirme görevini üzerine almalıdır.

V- Millî bağımsızlık mücadelesi, millî devrim sürecinin, yani millî demokratik devleti kurma sürecinin uğraklarından sadece biridir. Proletarya yalnız millî zulmün, kapitalizm öncesi bütün içtimaî ilişkilerin ortadan kaldırılması için değil, aynı zamanda burjuva devletinin elden geldiğince demokratikleşmesi için de çalışır. Demokrasi koşullarında sınıf savaşı çok daha açık, kesin ve somut biçime

bürünür. "İşçi sınıfı burjuvaziye yalnız... eşitlik uğrunda, sınıf savaşının koşulları yararına destekler". (Lenin, cilt XIX, sayfa 110)

Bu sebepten dolayı, millî kurtuluş mücadelesinin tamamlanması ya da tamamlanmaya yakınlaşması, proletaryanın millî devrimci burjuvaziye karşı tutumunda henüz çözümleyici bir unsur değildir; bu unsur azami demokrasi uğrunda burjuvazinin kapitalizm öncesinin içtimaî kalıntılarına karşı sebatkâr mücadele yürüterek millî devrimi derinleştirip derinleştiremeyeceğidir.

Ülkenin demokratikleştirilmesi, yani kapitalizm öncesi toplumsal ilişkilere son verilmesi, ortaçağ kalıntısı feodal molozların ortadan kaldırılması, aslında olumsuz (negatif) nitelikte bir görevdir. Şöyle ki, millî devrimde proletarya burjuvazinin FAALİYETLERİNİN sırf OLUMSUZ KISMINI desteklemektedir: Saltanata son verme, halifeliği ortadan kaldırma, kilisenin ege-menliğine ve feodalizme karşı mücadele, şahsî hürriyetler üzerindeki sınırlamaları kaldırma gibi. Bu olumsuz faaliyeti burjuvazi sırf kendi OLUMLU (pozitif) faaliyetleri, kapitalist burjuva devletini kurma ve güçlendirmeye yönelik faaliyetleri için en iyi koşulları yaratmaya çalıştığı için yürütüyor.

VI- Türk burjuvazisi kapitalist devleti yaratma ve güçlendirme yönündeki faaliyetlerine diğer ülkelerin burjuvalarından daha erken başlamayı başardı: Kapitülasyonların kaldırılması politikası, iktisadî önlemler, vergi politikası gibi. Bunu yaparken Türk burjuvazisi din adamlarına verilen iktisadî imtiyazları kaldırmak, ka-

Doğu Çalışmaları

dın haklarının sınırlı olması gibi, eski ve sınırlayıcı içtimaî kalınlara son vermek durumundaydı.

Bütün millî mücadele boyunca Mustafa Kemal hükümetini destekleyen Türkiye Komünist Partisi, hükümetin burjuvaziden yana faaliyetlere geçtiği anda bu konuda doğru yön tespiti yapamadı ve Kemalistlerin kapitalist devleti sağlamlaştırılmaya, ona güç kazandırmaya yönelik faaliyetlerini desteklemeye devam etti.

TKP'yi millî burjuvazinin sol kanadı durumuna getiren bu tehlikeli oportünist sapma özellikle DEVLETÇİLİK (devlet kapitalizmi) teorisinde kendisini net bir şekilde ortaya koydu.

VII- Batı Avrupa'nın rekabetine karşı koyabilecek güçte olmayan, iktisadî bakımdan zayıf olan Türk burjuvazisi devlet aygıtının desteğine son derece büyük ihtiyaç duyuyor. Türkiye'de devlet, burjuvazinin dağınık iktisadî kaynaklarını derleyip toparlama yükümlülüğünü üzerine alıyor, ticaret ve sanayi işletmeleri kuruyor, onları finanse ediyor ve faaliyetlerini var gücüyle destekliyor. Bu tür kapitalist devlet işletmeleri bugün Türkiye'de çok yaygınlaşıyor. Son derece açıktır ki, Türkiye koşullarında ekonominin bu biçimi ve Türk burjuvazisinin zayıf olması, ilerici bir iktisadî gelişmenin kesinlikle göstergesi olamaz.

Ancak Türkiye'nin siyasî bağımsızlık mücadelesini geniş çapta destekleyen TKP, Türkiye'nin iktisadî kalkınma için de, yani Türkiye'de kapitalizmin her bakımdan gelişmesi için mücadele etmeyi de kendine görev saydı. Burjuvazinin görüş açısına geçişi, Türk yoldaşlar, kapitalist olmayan ilerici bir iktisadî gelişme biçimi olarak gördükleri devletçiliğin göz boyacılığı altında yaptı. Devletçiliğin başarılarını bizzat proletaryanın başarıları olarak gören TKP devletçiliği her bakımdan destekleme sloganını yükseltti.

VIII- TKP'nin millî devrim sürecinde proletaryanın millî burjuvaziye desteğinin sınır ve koşullarını belirleyememesinden kaynaklanan bu oportünist sapması, bütün Yakındoğu komünist partileri tarafından dikkatle göz önüne alınmalıdır. Burjuvazinin ortaçağı yıkma yönündeki olumsuz faaliyetlerden kapitalist devleti kurma amacına yönelik olumlu faaliyetlere geçtiği geçit, son derece dardır.

"Gayet sınırlı olan, belirli tarihi çerçeveye sığdırılan bu sınırlar ötesinde burjuva milliyetçiliğini desteklemek, proletaryaya ihanet etmek ve burjuvazinin yanında yer almak demektir." (Lenin, cilt XIX, sayfa 53.)

Bu görev, yani millî burjuvaziye desteğin sınır ve koşullarını belirleme görevi, millî devrim sonucunda burjuvazinin iktidara geleceği bütün Yakındoğu komünist partilerinin karşısına çıkacaktır.

IX- Kimi Yakındoğu partilerinde görülen tehlikeli sağ sapmanın yanı sıra, burjuvazinin devrimci rolünün nesnel olarak tükenmiş olduğunu ileri süren sol nihilist sapma da ortaya çıktı. Böyle bir sapmanın, parlamento seçimlerini boykot eden Mısır Komünist Partisi'nde görüldüğünü söyleyebiliriz. Sağ oportünist sapmaya tepki olarak bu sapma, özellikle Türkiye Komünist Partisi'nde oldukça güçlüdür.

Millî devrim sürecinin devam etmekte olmasına rağmen (halifeliğin kaldırılması, dinî vakıf mülklerine el konulması, tevhidi tedrisat, kadınlar üzerindeki zulmün hayli kaldırılması vb.) Türk solundaki yoldaşlar, burjuvazinin feodalizme karşı, ülkenin demokratikleşmesi uğrunda mücadelesini desteklemekten her bakımdan vazgeçilmesini, burjuvaziye karşı uzlaşmaz savaş konumuna geçilmesini öneriyor. Böyle bir görüş açısını kabul etmek aslında feodalizme karşı, içtimaî ilişkileri demokratikleştirme mücadelesinden vazgeçmek anlamına gelir. Ve bu, kaçınılmazlıkla, devam eden millî devrim koşullarında partinin geniş işçi ve köylü yığınlarını etkilemekten tecrit olmasına yol açacaktır.

Bu görüş açısının hatalı olduğu, özellikle İran gibi komünist partisinin, dağınık millî demokratik güçlerin düzenleyicisi ve ülkenin merkezileştirilmesi ve demokratikleştirilmesi uğrunda mücadeleda inisiyatif sahibi olma yükümlülüğünü ÜZERİNE ALMAK ZORUNDA olduğu ülkelerde açıkça görülüyor.

X- Millî burjuvaziye destekleme konusunda, komünist partileri için kıstas, burjuvazinin ülkeyi demokratikleştirmek için kararlı mücadeleye hazır mı, yoksa vaz mı geçiyor olduğu sorundur. Komünist partisi bu hareketin başında yürümeyi, onun sınırlarını genişletmeyi ve ülkeyi demokratikleştirme uğrunda mücadeleyi sertleştirmeyi önüne görev

olarak koymalıdır. Burjuvazinin demokratikleşme mücadelesinde uzlaşma ya da ikircimli tavır alması veya doğrudan vazgeçmesi durumunda komünist partileri mevcut burjuva hükümetlerine kararlılıkla ve açıkça karşı çıkmalıdır.

XI- Millî burjuvaziye ilgili bütün bu manevraları Yakındoğu komünist partileri ancak proletarya yığınlarına sempati duyan komünist parti kadrolarının kendi sınıfsal görevlerinin bilincinde olacak şekilde eğitilmesi durumunda gerçekleştirebilecektir. Millî bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi komünist partileri için kendi başına bir amaç olmayıp, sınıf savaşı için en elverişli koşulları yaratma mücadelesidir. Bu görüş, geniş işçi yığınları önünde devamlı vurgulanmalıdır.

XII- Geçen yıl, Yakındoğu ülkelerinde grev hareketinin görülmedik boyutlara yükseldiği bir yıldır. Türkiye'de ve Mısır'da, kısmen komünist partilerinin yönetiminde, geniş proletarya yığınları kendi iktisadî ve siyasî taleplerini savunmak için harekete geçti. Yakındoğu komünist partilerinin önde gelen görevi, ilk kez bilinçli sınıf savaşına atılan geniş proletarya yığınlarıyla sıkı bağlantılar kurmak olmalıdır.

XIII- Günlük mücadelelerinde proletarya yığınları teşkilâtlandırır, yönlendirir ve yönetirken komünist partileri proletaryanın millî burjuvazi tarafından aktif bir şekilde körüklenen milliyetçi ve şoven önyargılarına karşı kapsamlı bir mücadele yürütmelidir. Türkiye'de komünist partisi yabancı işçilerin Türk işçilerle değiştirilmesine, Yunan-Türk mübadelesine vb. karşı koymada yeterince aktif değildi.

Bu olgunun diğer kutbundaki benzer olgu ise Avrupalı yoldaşların sömürgecilik önyargılarına karşı yetersiz mücadelesidir. Örneğin, Mısır Komünist Partisi'nin Kahire seksiyonu "geri kalmış Arapları" bir araya getirip kazanmaya bir türlü yanaşamıyordu; Fransız Komünist Partisi'nin Sidi-bel-abeseka seksiyonu (Tunus) Arap emekçileri Fransız emperyalizmine karşı isyan etmemeleri için uyarıyordu vb.

İşçi sınıfı içinde, özellikle de komünist partileri içinde her tür milliyetçi önyargılara karşı mücadele, değişik uluslardan proletarya teşkilâtlarının bölgesel temel üzerinde birleşmesi için ısrarlı ajitasyon ile paralel yürütmelidir.

XIV- Türkiye, Mısır ve İran'da millî burjuvazi, hükümet ajanlarınınca yönetilen sarı sendikalar kurarak proletarya yığınları üzerinde etki kazanmaya çalışıyor. Bu sendikaları içeriden ele geçirmeyi komünist partileri görev bilmelidir. İran, Türk ve Mısır proletaryası arasında oportünizmin henüz güçlü iktisadî kökenleri yoktur. Şöyle ki, sendikaların ele geçirilmesi yalnız önde gelen bir görev değil, aynı zamanda mümkün bir görevdir.

Bununla paralel olarak iş kanunu, teşkilâtlanma ve grev hakkı vb. için vargüçle mücadele yürütülmelidir.

XV- Yakındoğu komünist partilerinin faaliyetlerinde en zayıf nokta, köylü sorununun küçümsemesidir. Gerek millî kurtuluş mücadelesi sonucunda köylülüğün bir şey kazanmadığı Türkiye'de, gerek tarımdaki çelişkilerin son derece sert olduğu Mısır'da, gerekse İran'da komünist partileri köylü sorununun çözümü için neredeyse hiçbir şey yapmadı. Bütün komünist partileri bu sorunu bir an önce önlerine görev olarak koymalı ve köylü yığınları arasında fiilen çalışmaya başlamalıdır. Doğu'da şehir işçileriyle köy arasında her yerde korunmuş bulunan bağlantıların bulunduğu koşullarda, proleter yığınlar Yakındoğu ülkelerinde komünist partileri tarafından köylünün sözcüsü olarak kullanılabilir. Köylü sorununun çözümünde yerel somut koşullar titizlikle dikkate alınmalıdır. Köylü sorununun çözümünde özellikle basmakalıp yöntemlerden titizlikle kaçınılmalıdır. Kimi durumlarda toprağın dağıtılması, diğer bazı durumlarda vergilerin düşürülmesi ya da tefeciye olan borçların iptali vb. geniş köylü yığınlarının sempatisini kazanmada devrimci slogan niteliği taşıyabilir.

XVI- Ordu içinde çalışmanın görevleri somut olarak belirlenmelidir. Ordu içindeki çalışmalar millî devrimin derinleştirilmesine yönelik olmalıdır: Feodalizmin ortadan kaldırılması, büyük toprak sahiplerinin topraklarının ve tarım araçlarının köylüye dağıtılması, köylü borçlarının iptali, ülkenin bütün olarak yabancı kontrolünden kurtarılmasını isteyen sloganlar yükseltilmelidir. Ordudaki bütün ajitasyonumuzda unutmamalıyız ki, biz militarizme karşı savaşı zayıflatmak değil, güçlendirmek istiyoruz ve geniş köylü yığınlarının hükümet üzerinde baskısıyla

(köylü ordusunu da dikkate alarak) biz millî burjuvaziyi dışarda emperyalizme ve içerde feodalizme karşı daha kararlı mücadele etmeye zorlamaya çalışıyoruz.

XVII- Öğrenci gençler arasındaki çalışmalara büyük önem verilmelidir. Bu sorun özellikle burjuvazinin emperyalizmle çürük uzlaşma sayesinde iktidara geldiği ülkelerde (Mısır) son derece önemlidir. Bu ülkelerde aydınların millî kurtuluş ülkülerinden ciddi hayal kırıklığına uğradığı gözleniyor. Bu ideolojik yıkım birçok bakımdan Rusya'da Narodniklerin yıkımını hatırlatıyor. Komünist partileri milliyetçilikten hayal kırıklığı yaşayan bu aydınların en iyi unsurlarını kazanmak durumundadır.

Bu görev yerine getirilirken parti safalarının gayri memnun yarı aydın unsurlarla (Türkiye'de yedek subaylar, Mısır'da küçük memurlar vb.) doldurulmasını önleme bakımından son derece dikkatli olmak gerekir.

XVIII- Komünist partilerinin kadınlar arasındaki çalışmaları şimdiye kadar yeterince kapsamlı biçimde ele alınmamıştır. Komünist partileri yalnız kadın konusundaki taleplerini ilân etmekle yetinmemeli. İşçiler ve köylüler arasındaki komünist kadın kadroların yetiştirilmesi için gün be gün çalışmak gerekir. Yerel koşullara uyarak, kadınların eşitlik ve eşit hak taleplerini hayata geçirebilmek için grevlerden, gösteri yürüyüşlerinden, uluslararası kampanyalardan yararlanılmalıdır. Kadınlar sendika, parti ve gençlik teşkilâtlarına çekilmelidir.

XIX- Sömürgeci ülkeler komünist partilerinin sömürge ülkelerdeki çalışmaları şimdiye kadar yetersiz olmuştur. Mezopotamya'da, Suriye'de, Filistin'de ve Kuzey Afrika'da millî kurtuluş hareketinin derinleşmesi bu çalışmaları daha da zorunlu kılıyor. Fransa, İngiltere, İtalya ve İspanya komünist partileri merkez komiteleri sömürge ülkelerdeki komünist gruplarla ve millî devrimci teşkilâtlarla hemen bağlantıya geçmeli; metropol ülke komünist partilerinden ihtiyaca göre asgari ölçüde parti kadrosunun sömürge ülkeler komünist partilerine aktarılması görevi bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır. Bu yöndeki çalışmalar Yakındoğu komünist partileriyle ve Komünist Enternasyonal Doğu Seksiyonu'yla eşgüdüm içinde yürütülmelidir. Sömürgelerde (Suriye, Mezopotamya, Filistin vb.) bulunan işgal ordularında faaliyet görevi somut olarak ortaya konmalıdır. Bu faaliyetler tamamıyla ilgili metropol ülkenin komünist partileri tarafından yürütülmelidir.

Temmuz 1924

(Erden Akbulut – Mete Tunçay,
TKP'nin Kuruluşu 1919-1925,
Yordam Kitap, Ekim 2020 s.681-85)

Yakındoğu'da Devrimci Hareket

Ön Asya ve Kuzey Afrika ülkelerinde devrimci hareketin gelişmesinde iki dönem söz konusudur: Birincisi devrimci hareketin tek millî cephe (elbette ki, gerici feodaller hariç) sloganı altında geliştiği Lozan Konferansı öncesi dönem ve ikincisi tek millî cephenin çöktüğü, bir yandan Türkiye'de ve Mısır'da bağımsız sınıf hareketinin yükseldiği, diğer yandan millî burjuva partileri arasında ayrışmanın belirginleştiği Lozan Konferansı sonrası dönemdir.

Bu iki özellik Türkiye ile Mısır için geçerlidir. Arabistan (Suriye, Mezopotamya, Arap Yarımadası, Filistin) ve Kuzey Afrika ülkelerine gelince, burada millî kurtuluş hareketi gelişmesinin ilk dönemini henüz tamamlamamıştır. Bu Müslüman ülkelerde İngiliz ve Fransız emperyalizmine karşı mücadele yeni yeni uyanıyor. Bu ülkelerde ticaret burjuvazisi "millet iradesinin" tek temsilcisi olarak millî devrimci hareketin başında bulunuyor.

Bu süreçlerin Yakındoğu'daki değişik Müslüman ülkelerde nasıl geliştiğini sırasıyla ele alarak görelim.

TÜRKİYE

Klasik anlamda millî kurtuluş hareketini Kemalist Türkiye'de görmekteyiz. Minerva'nın Jüpiter'in başından çıktığı gibi, savaşın küllerinden yükselen genç Türk burjuvazisi Antanta'ya ve onun kiralık maşası Yunanistan'a karşı silâhlı direnişi organize etmeyi başarıp silâh elde siyasî bağımsızlığını kazandı ve bu zaferini en başta saltanatın ve halifeliğin kaldırılması ve cumhuriyetin ilânı olmak üzere, bir dizi reformu gerçekleştirerek taçlandırdı.

Bu genç Türk burjuvazisinin kurtarıcılık misyonu ana hatlarıyla tamamlandı. Şimdi artık sınıf savaşının millî boyut kazanacağı dönem başlıyor.

Türkiye işçi sınıfı artık "düşmanın içerde olduğunu" yavaş yavaş kavramaya başlıyor. Daha geçen yıl toplam 32.000 İstanbul, İzmir ve Aydın işçisiyle Zonguldak madencisi "vatan" sermayesiyle yabancı sermayeye karşı mücadeleye geçip, açık mücadeleciler nitelikte grev ilân etti. İktisadî taleplerin (ücretlere zam, 8 saatlik işgünü, yardımlaşma kasalarının kurulması vb.) yanı sıra teşkilâtlanma hakkı, içtimî kanunların çıkarılması vb. siyasî talepler de yükseltildi. Komünistlerin yönettiği grevlerde (İstanbul müretiplerinin, Şark Şimendiferleri işçilerinin grevleri) SSCB ile çok sıkı ilişkiler kurul-

ması da istendi.

Bu yazın Temmuz ayı ortalarında İstanbul tramvay işçileri şehir sokaklarında barikat çatışmalarıyla son bulan bir grev yaptı.

İktidar silâhlı kuvvete başvurmak zorunda kaldı. Sokaktaki vatandaşın da katıldığı grevciler 4 saat boyunca jandarmanın saldırılarına karşı kendini savundu.

Türkiye'de görülmemiş bir olay. Devrimci sınıf ruhu, işçi yığınları arasında gitgide daha yaygın hale geliyor. Milliyetçilik maneviyatı gün be gün geriliyor. Kemalist Türkiye'de devrimci hareketin gelişmesinde yeni bir çağ başlıyor.

MISIR

Türk burjuvazisi emperyalizme karşı silâhlı mücadele sonucunda iktidara gelmişken, Mısır'da burjuvazinin iktidara gelişi tamamen farklı yoldan gerçekleşti.

Zağlulcular (lideri Zağlul paşanın adını taşıyan parti) ne dış politikada, ne de iç politikada Türk milliyetçilerinin yolundan gitti.

Silâhlı mücadele değil, barışçı gösteriler ve Mısır'daki İngiliz işgaline karşı kamuoyunu seferber etmek. Gerici sınıflarla acımasız mücadele değil, onlarla birlik. Görüldüğü gibi, Mısır burjuvazisinin uyguladığı taktik, Kemalistlerin devrimci taktiğine taban tabana zıt düşüyor.

Türkiye'yle ortak bir yanı varsa, o da Mısır proletaryasının sınıf bilincinin yükselmesi, mücadele için devrimci iradesinin güç kazanmasıdır. Son yıl içinde henüz tüylenmeye başlayan bu kartal yavrusu, Zinoviyev yoldaşın haklı olarak belirttiği gibi, Batı Avrupa işçilerinin ders alabileceği devrimci sınıf savaşı örnekleri verdi. İskenderiye, Kahire ve daha birçok şehirde işçiler grev ilân etti, idarecileri fabrika ve işletmelerden kovdu.

Millî Zağlulist hükümeti burjuva diktatorasının ve devlet aygıtının tüm gücüyle sermayenin yardımına koştu. Sendikaları dağıttı, işçi hareketinin liderlerini tutukladı, komünist partisini illegaliteye itti ve "istenilmeyen unsurları" yığınsal olarak yurt dışına kovmaya girişti.

Zağlulistler partisi bir yıllık iktidarı sırasında halkın ondan kırbaç ve felâketten başka bir şey bekleyemeyeceğini gösterdi.

Zağlulistlerin millî davaya ihanetin damgasını taşıyan politikası, İngiliz emperyalizmiyle uzlaşma, içerdeki gerici toprak aristokrasisi kliğiyle ortaklık ve emekçilere karşı acımasız savaş politikasıdır.

MEZOPOTAMYA

Burada her şey henüz başlıyor. Bu-

rada yığınlar İngiliz idarecilerine ve İngilizlere satılan feodallere silâh elde karşı koyuyor. Parlamento boykot eylemi düzenli şekilde devam ediyor. Burjuvazi İngiliz egemenliğine boyun eğmek istemiyor. İngiliz-İrak Anlaşması parlamentoda çoğunluk sağlayamadı. Irak'taki İngiliz Yüksek Komiseri Koks [Sir Percy Cox] bizzat kurduğu parlamentoyu şu günlerde dağıttı. Irak'ta millî kurtuluş hareketi bugün tam bir yükseliş içinde.

FİLİSTİN

İngiliz emperyalizmi burada Yahudi sionistlerin şahsında kendine yardımcıları buldu. Arap millî hareketi İngiliz işgaline karşı mücadele sloganıyla yürütülüyor.

Filistin dışında hiçbir Arabistan ülkesinde işçi hareketi yok. Düne kadar işçi teşkilâtları Filistin'e göç eden Yahudi unsurlar tarafından kuruluyordu. Şimdi ise yakında kurulan komünist partisi Arap işçilerini devrimci sınıf savaşına çekmede başarılı çabalar harcıyor.

KUZAY AFRIKA

Millî hareket özellikle Fas'ta gelişmiş durumda. Burada Arap emekçiler, Fransız ve İspanyol emperyalizmine karşı yığınsal mücadele yürütmek zorunda kalıyor. Hayvancılık ve tarımla uğraşan köylü kabileleri, Atlas dağlarında Fransız kuvvetleriyle kıyasıya savaşıyor. Dağ koşulları Fransız egemenliğine boyun eğmek istemeyen isyancı kabilelerin mücadele edebilmesi için son derece elverişliydi.

Özellikle Kuzey Fas'ın Akdeniz bölgelerinde Faslılar İspanyol emperyalizmine karşı büyük bir başarıyla direniyor. Buralarda millî kurtuluş hareketi zirveye ulaşmış bulunuyor. Kabilelerin lideri Abdül Kadir İspanyol emperyalizminin hesaba katmak zorunda kaldığı muhteşem bir silâhlı güç oluşturmayı başardı.

Müslüman Yakındoğu ülkeleri hakkındaki bu kısa kısa raporu okuyanlar, değişik ülkelerde farklı gelişme aşamalarında bulunduğunu görecektir. Kimi ülkelerde millî kurtuluş hareketi birinci gelişme dönemini tamamlamış durumda. Buralarda sınıflar ve partiler kendi yerlerini almış, işçi sınıfı yavaş yavaş İktisadî ve siyasî mücadelede bağımsız bir içtimaî güç olarak ortaya çıkıyor.

Diğer ülkelerde devrimci hareket henüz ilk gelişme dönemini yaşıyor. Buralarda burjuvazi yalnız iktidar için savaşıyor. Gerici feodallere ve müttefiki İngilizlere karşı mücadelede burjuvazi bütün sağlıklı unsurlara dayanıyor, onlarla tek millî cephe buluşuyor.

25 Ağustos 1924

(Erden Akbulut – Mete Tunçay,
TKP'nin Kuruluşu 1919-1925,
Yordam Kitap, Ekim 2020, s.678-80)

Engels'ten anılar

Wilhelm Liebknecht

Friedrich Engels, insanları ve nesnelere, renkli camlar ardından ya da sisli-puslu bir bulut arasından değil, daima aydınlık ve pırıltılı bir hava içerisinde, romantizmden ya da duygusal bulanıklıktan uzak, berrak ve açık bir biçimde görebilen aydınlık bir kafaya sahipti; gözleri, yüzeye bakmakla yetinmez, nesnelere derinliğine iner ve en ufak hücrelerine kadar nüfuz ederdi. Bu berrak ve pırıltılı gözler, sözcüğün gerçek ve sağlıklı anlamıyla bu sağgörü, Doğa Anne'nin doğuştan pek az kimseye bağışladığı bu derinlemesine nüfuz edebilme yeteneği, Engels'in temel özelliklerinden birisiydi ve beni ilk görüşmemizde derhal çarpan şey oldu...

1849 yazı sonlarıydı, Reich Anayasa Kampanyasının başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra, birkaç sığınmacı kolonisi kurduğumuz o masmavi Cenevre Gölü kıyısında idim... Daha önceleri, Ruge gibi, Heinzen gibi, Julius Frobel gibi, Struve gibi ve Baden Saxony "devrimine" katılmış bir dizi "büyük adamla" şahsen tanışmak fırsatını elde etmiştim; ancak bunlarla tanışıklığım ilerledikçe bunların başarılarının çevresindeki hale gittikçe soluklaşmış ve bunlar gözümde küçülmeye başlamışlardı.

Havadaki pus ne denli yoğun olursa, insanlar ve nesnelere o denli büyük gözükür. Friedrich Engels'in kişiliği öyle bir etki yaratıyordu ki, bu pus dağılıyor ve insanlar ile nesnelere oldukları gibi görünmeye başlıyorlardı.

Onun karşısındaki nesneyi delip geçmesine etkili bakışları ve bunun sonucu nesnelere derinliklerine inebilen yargıları, doğruyu söylemek gerekirse önceleri beni rahatsız ediyor ve ara sıra da incitiyordu. Şurası bir gerçek ki, Reich Anayasa Kampanyası kahramanları, benim üzerimde, Engels'te olduğundan daha iyi bir izlenim bırakmamıştı; ancak ben onun, hareketin bütününe küçümsediğini düşünüyordum; zira bu hareket pek çok değerli güçleri içerdiği gibi yine pek çok fedakarca atımları da içeriyordu. Aynı zamanda, o sıralarda hala taşıdığım ve ancak daha sonraları İngiltere'de büsbütün kurtulduğum "Güney Alman yumuşaklığı" -ki, işin doğrusu ben Güney Almanyalı da değildim- her ikimizin de, kişiler ve olaylar hakkındaki genel düşüncemizin -daima hemen olmasa bile- bir

noktada birleşmesine engel oluşturuyordu. Üstelik ben Engels'in epey zaman önce okuduğum İngiliz işçi sınıfı hakkındaki kitabı olsun, ondaki bilgi birikiminin zenginliği ve çeşitliliği olsun, onun düşüncelerindeki sağlamlık ve kesinliği fark etmemle birleşince, kendisine karşı ister istemez büyük hayranlık duymama neden oluyordu. Benden ancak beş yaş büyük olduğu halde -ki o yaşta bu sanki insana yüz yıl gibi geliyor- çok şeyler barmıştı; açıkçası onu üstün görmem için sağlam nedenlerim vardı.

Çok geçmeden onun askerlik konularında da uzman olduğunu fark ettim. Konuşmalarımız sırasında, Macaristan'daki devrimci savaş üzerine *Yeni Ren Gazetesi*'nde yayımlanan ve daima doğru çıktığı için Macar ordusundaki yüksek rütbeli bir subayın kaleminden çıktığı öne sürülen yorumların Engels tarafından yazıldıklarını öğrendim. Üstelik bana elinde, öteki gazetelerde bulunanlardan fazla bir malzemeye de sahip bulunmadığını gülererek anlatmıştı.

Bütün bu düzmeceleleri, en utanmazca yalanları yutturmaya çalışan Avusturya Hükümeti öne sürüyordu. Aynı şeyi, İspanya Hükümeti'nin Küba'da ayaklanmaları daima bastırıldığını öne sürmesi gibi,* Macaristan'daki ayaklanmalar konusunda Avusturya Hükümeti yapıyordu.

Ancak Engels bu yalanlara karşı yine sağgörsünü kullanıyor, uydurmalara ve laf ebeliğine itibar etmiyordu. Kafasının içerisindeki X ışınları ne kırılma yapıyor

ne de X'i, U haline getiriyordu. Bu ışınlar sayesinde, gerçeğin saptanabilmesi için nelerin gerekli olabileceğinin ayırdına varıyor, onu yanılgıya sürükleyebilecek hiçbir bulanıklığa ya da seraba iltifat etmeden sadece gerçeklere ve olgulara dayanıyordu. Ne var ki Avusturya Hükümeti, istese de istemese de kimi gerçekleri açığa çıkartan Münchhausen Bildirisi'ni yayınlamak zorunda kaldı: Çarpışmaların geçtiği yerlerin isimleri; savaşın başında ve sonunda birliklerin konumu; çarpışmaların tarihi; birliklerin hareketleri, vb. şeyleri açıkladı.

Bu ufak tefek şeylerden "Bizim Fritz", berrak, parlak bakışlarıyla, savaş bölgesindeki gerçek manzarayı Cuvier gibi bir haritası ile bir kimse, tarihlerden ve çarpışma yerlerinden muzaffer Avusturya kuvvetlerinin nasıl geri çekildiklerini, sözde yenilmiş Macarların ise nasıl ilerledikleri, matematik bir kesinlikle çıkarılabilir. Engels'in yaptığı hesaplar öylesine doğrudu ki, Avusturya ordularının Macarları kağıt üzerinde kesin yenilgiye uğrattıklarının ertesi günü, Avusturya kuvvetleri Macaristan'dan tam bir bozgun haline çekilmişlerdi...

Yeri gelmişken şunu da belirtmeliyim ki Engels sanki doğuştan askeri: Berrak bir görüş; süratli bir kavrayış; en ufak durumları değerlendirme; hızlı karar verme, sarsılmaz bir soğukkanlılık.

Daha sonraları, askeri sorunlar üzerine pek çok mükemmel deneme kaleme

almıştır. Yazarı belirsiz olmakla beraber, birinci sınıf askeri uzmanlar arasında ünü bayağı yayılıyordu. Oysa bu uzman kişiler, bu kitapçıkların ismi belirsiz yazarının en felaket (!) isyancılardan birisi olduğunun farkında değillerdi!..

Londra'da aramızda şakayla karışık olarak ona "General" adı takılmıştı; eğer o hayattayken bir devrim daha olursa, Engels'in kişiliğinde, elimizin altında, orduları örgütleyen ve zafere ulaştıran Carnot gibi bir askeri deha hazırıdı... (...)

Engels üç muharebeye katıldı ve Murg saldırısında yer aldı; onu savaşta görenler bugün bile soğukkanlılığından ve gözünü budaktan sakınmayışından söz ederler. (...)

O günler üzerine çok konuştuğumun farkındayım. Ama bu konu üzerinde bu kadar uzun durmamın önemli bir nedeni var. Engels'in yaşamında bu başkaldırının öyküsü pek bilinmiyor. Engels, tıpkı Marx gibi çoğu kez, demokratlar ve "devrimci" demokratlar tarafından, sadece akıl vermekle ama eyleme yan çizmekle suçlanır. İşte şimdi benim elime, 1849 halk ayaklanmasındaki faaliyetlerini gün ışığına çıkartarak her ikisi hakkında yapılan bu asılsız suçlamaların güncülüğünü göstermek fırsatı geçmiş bulunuyor.

Akil vermek ve eylem arasında, teori ile pratik arasında bütün bu ayrımları yapmak niye? Sanki *Komünist Manifesto* bir eylem değil mi? Marx ile Engels'in bilimsel yapıtları her şeyden önce pratiğe dönük değil mi?

Engels ile İsviçre’de kısa bir süre kaldıktan sonra ertesi yıl onunla benden önce gelmiş olduğu Londra’da görüştüm. Bundan sonra sık sık temas ettik. O Londra’dan 1850 yılında Manchester’deki babasının firmasına gitmek üzere ayrıldı; öteki Ren imalatçıları gibi babası da İngiltere’de şube açmıştı. Ne var ki Engels sık sık Londra’ya geliyor, kimi zaman uzun zaman kalıyordu. Ayrıca hemen her gün Marx’a yazıyordu ve o da, çok özelleri dışında bunları yararlanılmak üzere çevresindeki güvenilir kimselere iletirdi. Aslında ben, tam on iki yıl neredeyse aileden birisi gibi evlerine girip çıktığım Marxlar kadar Engels ile yakın ilişki içerisinde değildim.

Marx’ın ölümü beni Engels’e biraz daha yaklaştırdı zira Engels, hem Marx’ın yerini tutmak ve hem de vasiyetini yerine getirmek gibi çifte bir görev yüklenmişti.

Şimdi o, kendi sözcüklerini kullanmak gerekirse, uzun zamandır yüklendiği “ikinci kemanlığı” elinden geldiğince yerine getirmek zorundaydı. Ama öyle bir durum ortaya çıktı ki Engels, “birinci kemanı” da aynı ustalıklarla çalabilirdi. On yılı aşkın bir süredir çoğunu harcadığı enerjisinin şimdi tamamını bu çifte görevi yerine getirmeye yöneltmişti. *Kapital*’i, Marx’ın bıraktığı elyazmalarını kullanarak elden geldiğince bütün bir yapıt haline getirdi ve yayımladı; kendi bilimsel yapıtlarını geliştirmek için olağanüstü bir çaba harcadı; ve bu arada da, insanı hayretler içerisinde bırakan bir çalışma gücü ile uluslararası yazışmaları sürdürmek için vakit bulabildi. Bu yoğun yazışmalarda Engels, politika ve ekonomi kulvarında önerileri, rehberliği ve yönlendirmeleri ile uluslararası sosyalist harekete katkıda bulundu.

Gerekli olan her yerde yardımcı oldu, çevresindekileri harekete geçirdi. Uluslararası işçi sınıfı hareketinin savaş alanında faal bir asker gibi ölümünden kısa süre öncesine kadar danışman, teşvikçi, yüreklendirici ve ikaz edici olarak çalıştı. Dost Marx ile birlikte, 1848’in başlarında dünya işçilerine, Şubat Devrimi’nin ilk serin meltemini müjdeledi:

“Bütün ülkelerin proletaryası, birleşin!”

İşçiler birleşti. Ve dünyada hiçbir güç, elele vermiş bu dünya proletaryasının yolunu kesemeyecektir.

(...)

1867, Illustrierte Neue Welt Kalender

* Oysa İspanya Hükümeti, Küba’da 1895’te patlak veren halk ayaklanmasını bastırmaktan aciz kalmıştı.

(Marx-Engels Anıları, Evrensel Basım Yayın, s.164-176)

Alman kolluk güçleri içindeki faşist örgütlenmeler / 2

Alman polis teşkilatında ırkçılık

D. Meriç

Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) George Floyd’un polis tarafından öldürülmesiyle dünya çapında gündeme taşınan polis şiddeti ve emniyet birimlerinde ırkçılık konusu Almanya’da da yoğun biçimde tartışılıyor. Alman ordusunun aşırı sağ şüphesiyle hakkında soruşturma yaptığı personel sayısı son yıllarda 550’lerin üzerine çıkarken, Alman polis teşkilatında yaşanan skandalların da ardı arkası kesilmiyor. Hükümet ortağı Sosyal Demokrat Parti’nin (SPD) Eş Başkanı Saskia Esken’in, “Alman polisinde örtülü bir ırkçılık olduğu ve polis şiddetini inceleyecek bağımsız bir birime ihtiyaç duyulduğu” yönündeki sözleri tartışmaları daha da alevlendirdi. Hristiyan Sosyal Birlik (CSU) partili Federal İçişleri Bakanı Horst Seehofer ise, Esken’in iddialarına karşı çıktığı açıklamasında, “ırkçılığa karşı sıfır müsamaha politikası” güdüldüğünü ve her olayın üzerine gidildiğini savunarak, polis teşkilatını anında koruma altına aldı.

İçişleri Bakanı Horst Seehofer’in bu iddialarının gerçeği yansıtmadığı, ortaya çıkan onlarca belge ile ispatlanmaktadır. Berlin ve Brandenburg eyaletlerindeki polis akademilerinde sürekli olarak duvarlara Hitler faşizminin sembolü olan gamalı haç çizildiği, İslam ve Yahudi karşıtı sloganlar yazıldığı kayıtlara geçmiştir. Kuzey Almanya’da kriminal dairesinde çalışan bir polis tarafından kurulan chat (online sohbet) gurubuna yönelik yapılan soruşturmada, internet üzerinden

“düşman listesi” adı altında binlerce ilderici gazeteci, aktivist ve politikacının isimlerinin yayınlandığı açığa çıkartılmıştır. Bu polisin evinde yapılan aramalarda 50 bin mermi bulunmuş ve polisin sorgulamada verdiği ifadeye göre bu ırkçı faşist gurup içerisinde yüzlerce polis ve askerinin olduğu görülmüştür.

Almanya’da son yirmi yılda bir dizi yabancı kökenli insan, polis nezaretindeyken veya emniyet birimlerinin müdahalesi sırasında hayatını kaybetti. Hamburg Polis Akademisi öğretim görevlisi, sosyolog ve kriminolog Prof. Rafael Behr, söz konusu olayları “tek tük yaşanan vakalar olarak nitelemenin artık emniyet içinde bile inandırıcılığını yitirdiğini” söylüyor. Kendisi de senelerce polislik yapan ve “ırkçılık bir siyasi duruş şekli. Böyle bir duruş, bir polisin farklı etnik kökenlilere muamelesinde etkili oluyorsa burada ırkçılıktan söz etmek mümkün” diyen Behr, bu konudaki yasal boşluğu eleştiriyor. Behr, öte yandan ırkçılığın prensipte her zaman şiddet içeren bir temeli olduğunu belirtiyor ve bunu, “Çünkü her zaman bir grup insanı değersiz ve küçük görme temeline dayanıyor” sözüyle açıklıyor. Rafael Behr, polis içinde ırkçı olmayan bir sürü güvenlik görevlisinin de bulunduğunu, asıl sorunun, onların sesini yükseltmemesi ve şikayette bulunmaması olduğunu söylüyor. Bu noktada da bütün dünyadaki emniyet teşkilatlarındaki gibi Almanya’da da “code of silence”, yani sessizlik kodu prensibinin geçerli oldu-

ğunu aktarıyor. Hayati tehlike taşıyan askerlik veya polislik gibi mesleklerde, birbirini kollama, tehlikelere karşı birbirine kenetlenme temelli bir kültürün geçerli olduğunu aktaran Behr, poliste “arkadaş gammazlamanın en büyük yanlış olarak görüldüğünü, arkadaşı şikâyet etmenin de ihanet sayıldığını” belirterek, onu yapan bir kişinin dışlanacağı ve tehlike karşısında yalnız bırakılacağı endişesi taşıdığını söylüyor.

Saksonya Eyaleti’nde görevli bazı polis memurlarının, görevde kod adı olarak Neonazi terör hücresi NSU üyelerinin adlarını kullandıklarının ortaya çıkması, büyük tepkilere yol açmıştı. Frankfurt’ta NSU davası müdahil avukatlarından Seda Başay Yıldız’a “NSU 2.0” imzalı tehdit mesajları gönderilmesi ve Seda Başay Yıldız’ın kişisel verilerinin polis bilgisayarlarından temin edildiği olayla ilgili soruşturma sürecinde açığa alınan 6 polisin mesajlaşma sohbet gruplarında da ırkçı faşist yazışmalar olduğu görülmüştü.

Siyaset bilimci Prof. Dr. Hajo Funke, avukat Yıldız’ı hedef alan ölüm tehditlerini “büyük bir skandal” olarak nitelendirdi. NSU terör hücresinin saldırılarının önlenmemesinde devletin rolünü mercak altına aldığı kitap ve çok sayıda yayınıyla tanınan Funke, *DW Türkçe*’ye şu değerlendirmeyi yapmaktadır: “Yıldız’a tehditlerin arkasında kimlerin olduğunun halen ortaya çıkartılmaması hukuk devletinin, polisin, savcılığın ve Hessen Eyaleti Başbakanı Bouffier’in büyük başarı-

sızlıdır. Günümüzde yaşanan, polisin korunması için adeta blokaj uygulandığı, aynı eyaletin Kassel kentindeki Halit Yozgat cinayetini akıllara getiriyor.”

NSU kurbanlarından Halit Yozgat, 6 Nisan 2006 tarihinde Kassel’de, kendisine ait internet salonunda öldürülmüş, cinayet sırasında Alman istihbarat örgütü Anayasayı Koruma Teşkilatı çalışanı Andreas Temme’nin de olay yerinde bulunduğu ortaya çıkmıştı. Ancak cinayeti görmediğini iddia eden Temme, pek çok soru işaretini yanıtsız bıraktı. Hessen Eyaleti İç İstihbarat Teşkilatı konuyla ilgili önemli bu belgeler için 120 yıl gizlilik kararı aldı. Ailesi ve avukatları tarafından yöneltilen, “Alman devleti için cinayetleri aydınlatmaktan daha önemli hangi gerekçe 120 yıllık bir gizlilik kararının gerekçesini oluşturabilir?” sorusu ise halen yanıtsız.

Frankfurt Emniyet Teşkilatı bünyesinde polisler tarafından kurulan aşırı sağcı bir hücrenin varlığı şüphesiyle başlatılan soruşturma devam ederken, Alman Polis Sendikası Başkanı Oliver Malchow teşkilat bünyesinde aşırı sağcı oluşumların bulunduğunu belirtti. Malchow, *Passauer Neue Presse* gazetesine yaptığı açıklamada “Bünyemizde bazı akli karışmış insanların bulunduğunu hesaba katmak zorundayız” diyor. Ayrıca anayasaya sadakat yemini etmiş olan binlerce polis arasında “yüksek sayıda gizlice radikalleşmiş” olanların da bulunduğunu bildiğini ve bu kişilerin tespit edilip polislikten ihraç edilmesi gerektiğini” belirtiyor. Malchow, Frankfurt’taki soruşturmada iddialar doğrulanırsa bu olayı ‘skandal’ olarak nitelendirmenin bile hafif kaçacağına vurguluyor.

Diğer bir olay da Almanya’da Sol Parti Genel Başkan Vekili ve partisinin Hessen Eyalet Meclisi Grup Başkanı Janine Wissler’in tehdit içerikli elektronik postalar alması ve kişisel bilgilerinin bir polis bilgisayarı aracılığıyla ele geçirildiğinin ortaya çıkmasıydı. Olay, Hessen eyaletinin emniyet birimlerindeki ırkçı yapılanmalarla ilgili tartışmaları yeniden alevlendirdi. Sol Partili Wissler, ilk kez şubat ayında polis bilgisayarlarından yollanan tehdit mektubu almıştı. Son mektupların ise yaz aylarında yollandığı ortaya çıktı. Mektuplar, Almanya’da 2000-2007 yılları arasında 8’i Türk 10 kişiyi öldürmekle suçlanan ırkçı faşist NSU örgütünün devamı olduğu izlenimi veren “NSU 2” imzasıyla yollanmıştı. Yine aynı kanallar üzerinden ve aynı imza ile ırkçılığa karşı skeçleriyle ünlü Türkiye kökenli kabirist İdil Baydar ve gazeteci Deniz Yücel de ölümle tehdit edildiler. Tüm bu gelişmelerden sonra basına bir açıklama yapan Hessen Eyaleti İçişleri Bakanı Peter Beuth, “artık Hessen Polisi’nde ırkçı bir yapılanmanın olmadığı”

ğini söylemenin mümkün olmayacağını” belirtiyor.

Hessen eyaletinin hemen arkasından ikinci skandal, Almanya’nın Kuzey Ren Vestfalya (NRW) eyaletinde ortaya çıktı. Bu eyalette de “İmparatorluk Vatandaşları (Reichsbürger)” hareketiyle ilişkili oldukları şüphesiyle 5 polis memuru hakkında disiplin soruşturması başlatıldı. NRW İçişleri Bakanlığı Sözcüsü, Bielefeld’de yayımlanan *Westfalen-Blatt* gazetesine yaptığı açıklamada, polislerden ikisinin emekliye ayrıldığını, ikisinin de geçici olarak memuriyetten uzaklaştırıldığını söyledi. Gazetenin haberine göre Reichsbürger, Almanya Federal Cumhuriyeti’nin meşru ve egemen bir devlet olarak varlığını reddediyor. Hareket üyeleri Almanya’nın hala Alman İmparatorluğu’nun hayatta olduğu 1937 yılındaki sınırlarına sahip olduğunu savunuyor. Almanya çapında yaklaşık 19 bin üyesi olduğu tahmin edilen hareketin 950 üyesi Almanya’nın iç istihbarat servisi Anayasayı Koruma Teşkilatı tarafından aşırı sağcı olarak tanımlanıyor. Gazeteye göre bu guruba ait birçok üyenin ordu ve polis içerisinde hala aktif olarak görev yapmakta olduğu iddia edilmektedir.

DW’nin 16 Eylül 2020 tarihli bir haberine göre, yine Almanya’nın Kuzey Ren Vestfalya (NRW) eyaletinde görev yapan ve WhatsApp gruplarında ırkçı paylaşımlarda buldukları belirlenen 150’den fazla polis memuru hakkında soruşturma başlatıldı ve 29 polis memurunun görevden uzaklaştırıldı açıklandı. Polislerin Duisburg, Essen, Moers, Mülheim ve Oberhausen kentlerinde çalıştıkları birimler ve evlerinin de aralarında olduğu 34 noktada yapılan incelemelerin sonuçlarını, Eyalet İçişleri Bakanı Reul, “50 binden fazla personeli bulunan NRW Polis Teşkilatı’nın yüzüne vurulmuş bir tokat” olarak nitelendirdi.

Her geçen gün Alman polis teşkilatı ırkçı faşist skandallarla sarsılırken, İçişleri Bakanı Horst Seehofer de polisleri yönelik soruşturmaları durdurabilmek için yoğun bir çaba harcamaktadır. Son olarak Avrupa Konseyi’ne bağlı “İrkçiliğe ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu” (ECRI) tarafından Alman emniyet teşkilatındaki ırkçı eğilimleri tespit etmek amacıyla tavsiye edilen bir bilimsel araştırmaya, İçişleri Bakanlığı tarafından “zaten polisin ayrımcılık yapması yasak, araştırmaya gerek yok” gerekçesiyle izin verilmedi. Alman polis teşkilatı içerisinde güçlenen faşist örgütlenmeler her geçen gün daha fazla açığa çıkarken İçişleri Bakanı Horst Seehofer’in bu tutumu var olan gerçeklerin üstünü örtmeye yetmiyor.

(Devam edecek...)

Sinbo işçilerinin yanındayız...

Enternasyonal dayanışmaya!

Koronavirüsün kapitalizmin ölümüne bir çalışma düzeni olduğunu gösterdiği bir dönemdeyiz. Bu ücretli kölelik ve sömürü düzeninde işçi sınıfının acil görevi en ufak bir hak kısıntısı için bile örgütlü mücadeleyi yükseltmektir. Bu yönlü her çaba ve adım sermayenin saldırılarını yavaşlatırken, onun çürümüş sistemini aşma yolunu da gösteriyor. Bize mevcut sömürü düzenini alaşağı etmemizi öğretecek, kurtuluşumuz yolda yürümemizi sağlayacak süreç, bu tür mücadelelerden geçmektedir. Tekil bir fabrika mücadelesinden ülkedeki yeni yasa tasarılarına karşı mücadelelere kadar bu böyledir. Bizler bunu Fransa’da Toray işçilerinin mücadelesinden veya polis yasasına karşı militan eylemler içinde somut olarak da görüyoruz.

Fransa İşçilerin Birliği Halkların kardeşliği Platformu olarak mücadeleye bu perspektifle bakıyor, yaşadığımız her yerde sınıf mücadelesine dair bu görüşü pratiğe dökmeye çalışıyoruz. Karanlık dönemlerin içerisindeki her bir mücadelenin önemli olduğunu biliyoruz. Doğal olarak geldiğimiz toprakların sınıf mücadelesinden de kopmuş değiliz. Türkiye’de son dönemde madden ve metal işçileri şahsında eylem ve direnişlerin ortaya çıkması bizleri de heyecandırıyor, bugünlerin mücadelesine örnekler sunuyor.

Bu açıdan siz Sinbo işçilerinin ücretsiz izin dayatmasına karşı direnişi sadece Türkiye’deki sendikal örgütlülük için mücadelelere değil, Fransa’daki işçilere de yol gösteriyor. Sendikal bürokrasi tarafından “Grev ya da hiç” denklemine sıkıştırılarak pasifize edilen işçilere ücretsiz izin ya da işten atma saldırılarına karşı somut bir yol çiziyorsunuz.

Bizler Fransa’da sınıf mücadelesine dair çabamızın ve enternasyonal sınıf mücadelemizin bir görevi olarak sizlerin direnişini de gündemleştirmeye çalışıyoruz. İşçi sınıfının salt kendi çalıştığı fabrikadan ibaret olmadığını ve mücadelesinin de tıpkı sermaye cephesinin olduğu üzere uluslararası olması gerektiğini göstermek için, Sinbo Direnişiyile dayanışmayı önümüze bir görev olarak koyuyoruz. Direnişinizi büyük bir dikkatle takip ediyoruz. Bu kısa sürede ve koronavirüsün yarattığı sınırlara rağmen direniş çadırını mücadele okuluna dönüştürdüğünüzü, kadına karşı şiddet gibi önemli gündemleri de direnişin bir gündemine çevirdiğinizi gördükçe kattığınız değerle mücadelemiz güçleniyor. Bizler de kendimizi sizin direnişinizin bir parçası sayarak, üstümüze düşen maddi ve manevi görevleri yerine getirmeye çalışacağımızı bir kez daha ilan ediyoruz.

BİR-KAR FRANSA

Tayland'da diktatörlük karşıtı kitle hareketi

E. Güneş

Tayland'da temmuz ayında Başbakan Prayuth Chan-ocha'nın görevden alınması ve kraliyet ailesinin yetkilerinin sınırlandırılması talepleri ile başlayan eylemler hız kesmeden sürüyor. "Kahrolsun diktatörlük, yaşasın demokrasi!" şiarları ülkede 77 şehrin 55'inde karşılık bulmuş durumda. Protestolar Prayuth Chan-ocha'nın başbakanlığındaki hükümeti zor durumda bırakıyor.

SÜRECİN ÖNCESİNDE NELER YAŞANDI?

Aralık 2019'da ülkede cunta gölgesinde genel seçimler gerçekleşti. Seçimlerin ardından, cunta lideri General Prayuth Chan-ocha'ı seçilmiş bir başbakan olarak iktidarda tutabilmek için her türlü hile, manipülasyon ve anti demokratik uygulamalara başvuruldu.

Ülkenin ikinci büyük muhalefet partisi olan FFP (Gelecek İleride Partisi) ise seçimlerin ardından düzmece iddialarla kapatıldı, 16 milletvekiline siyaset yasağı getirildi, meclisten ihraç edildi. Oysa Thanathorn Juangroongruangkit liderliğindeki FFP, ücretsiz eğitim ve sağlık hizmeti, emeklilik sisteminin iyileştirilmesi, asgari ücretin yükseltilmesi, 40 saatlik iş haftası, adil vergi sistemi, cunta anayasasının değiştirilmesi, demokratik reformlar gibi vaatlerle emekçilerin, özellikle de gençlik kitlelerinin büyük desteğini kazanmıştı.

12 DARBENİN YAŞANDIĞI TAYLAND

Tayland'da 1932 yılında ordudaki subayların ve Halk Partisi'nde örgütlenmiş burjuvazinin gerçekleştirdikleri kansız bir darbeyle mutlak monarşiden parlamenter monarşiye geçildi. Ama ordunun siyasi etkisi nedeniyle, parlamento bazen etkisiz kaldı.

1997 yılında Asya'yı etkisi altına alan ekonomik kriz Tayland'ı da vurdu. Tayland işçi ve emekçileri, yoksul halkı hayat pahalılığı, vergiler ve borç yükünün altında ezilmekteydi. 1998'de Taksin Şinavatra'nın liderliğinde kurulan Thai Rak Thai (Taylandlı Taylandlıyı Sever) Partisi kendilerine reform vaat ederek umut olmuştu. Kitleler 2001'de Şinavatra'yı iktidara taşıdılar. Devlet kaynaklarını yoksulların da yararlandığı reformlar için kullanan milyarlar ve eski polis olan Şinavatra, burjuvazinin diğer kanatlarının tepkile-

rini de çekti. Sermayenin desteklediği ordu, Ekim 2006'da Şinavatra'nın yurtdışında bulunduğu esnada darbe yaptı ve yönetimi ele aldı. Şinavatra yolsuzlukla suçlandı ve sürgünde kaldı.

2006 yılındaki askeri darbe toplumundaki burjuva temeldeki siyasi kutuplaşmayı derinleştirdi ve keskinleştirdi. Şinavatra "Kırmızı Gömlekliler" olarak adlandırılan kırsal kesimi, ülkenin kuzey ve kuzeydoğusundaki yoksulları arkasına aldı. Şinavatra'nın karşısında ise PAD (Halk İktidarı Partisi) içerisinde örgütlenen burjuva kutupta güneydeki geleneksel gerici elit kesimler, monarşi yanlıları, bürokratlar, subaylar vb. yer alıyordu.

Darbenin ardından gerçekleşen seçimleri bir kez daha sürgünde olan Taksin Şinavatra yanlısı parti kazandı. Şinavatra karşıtlarının birleştiği Halk İktidarı Partisi taraftarı Sarı Gömlekliler'in gösterileri ve eylemleri sonucunda Başbakan Samak Sundarajev görevden alındı ve yerine Abhisit Vejjajiva getirildi. Bu kez Kırmızı Gömlekliler sokaklara çıktı, uzunca süren eylemlerde Bangkok'u işgal ettiler. Böylesi bir süreçte 2011 seçimleri gerçekleşti ve Şinavatra'nın temsil ettiği burjuva kutup bir kez daha seçimlerden galip çıktı ve Şinavatra'nın kız kardeşi Yinglunk Şinavatra başbakan oldu. 2013'ün sonlarına doğru parlamentonun alt kanadının feshedilmesini bahane eden Sarı Gömlekliler yeniden gösterilere başladılar. Yinglunk Şinavatra, 7 Mayıs 2014'te Anayasa Mahkemesi tarafından yetkisini kötüye kullanmaktan suçlu bulunarak başbakanlık görevinden alındı.

22 Mayıs 2014 tarihinde General Prayuth Chan-ocha'nın yönetimindeki ordu, yönetime el koydu. Bu Tayland'da gerçekleşen 12. Darbe oldu. Başbakanın atadığı 220 üyeli Ulusal Yasama Meclisi

göreve başladı. Prayut kendisinin atadığı komiteye yeni bir anayasa hazırlattı ve 2019'da katılımın düşük olduğu bir referandumla yeni anayasa kabul edildi. Bu, ilk darbeden bugüne kadar kabul edilen 21. anayasa oldu.

Tüm toplumda eleştirel sesler susturuldu. Toplumun ilericileri uzun yıllar cezaevlerinde hapsedildi. İnsan hakları ihlalleri arttı, en küçük muhalefet bile suç kabul edildi. Hükümeti ve kralı eleştirenler sürgüne gönderildi. Muhalifler yurtdışında da saldırıya uğradı veya öldürüldü. Toplumdaki siyasi kutuplaşma giderek derinleşti. 2019 seçimleri de şaibelere ve büyük tartışmalara neden oldu.

Son olarak FFP'nin kapatılması toplumda büyük bir tepki ve öfkeye yol açtı. 14 Aralık 2019'da binlerce kişi sokaklara çıkarak kararı protesto etti. 2020 Mart ayında salgın nedeniyle yasaklanan protesto eylemleri temmuz ayında yeniden canlandı ve birkaç gün içinde tüm ülkeye yayıldı, kiteselleşti,

GÖSTERİLER YAYILIYOR...

18 Temmuz'da Bangkok'ta toplanan "Özgür Gençlik" adlı grup, hükümetten parlamentonun feshedilmesi, anayasal reform ve muhaliflere karşı baskıların son bulmasını talep etti. Protestocuların "üç talep"i geniş kitleler tarafından sahiplenildi.

3 Ağustos'ta toplanan bir grup, ülke tarihinde ilk defa Tayland kralını eleştirerek, monarşi reformu istedi. Kraliyet ailesinin dokunulmazlığının ve eleştirilebilmesinin önündeki yasakların kaldırılması, monarşinin politik görüşünü açıklamasının yasaklanması, kraliyet bütçesinin ülkenin ekonomik şartlarına göre

belirlenmesi gibi "10 Talep" dile getirildi.

Prayuth Chan-ocha monarşinin tartışılmasına izin verilemeyeceğini söyleyerek, 30'a yakın gençlik liderini tutuklattı, yüzlerce web sitesi ve sosyal medya hesabı kapatıldı.

Fakat monarşiyi eleştiren protestolar büyüyerek devam etti. 10 Ağustos'ta Bangkok'ta üniversite öğrencileri, Tayland kralını eleştirenlere hapis cezası veren "Krala ihanet yasasının" kaldırılması talebinde bulundu. (Tayland'da monarşiye yönelik eleştiriler "krala hakaret" sayılıyor ve 15 yıl hapisle cezalandırılıyor.) 6 gün sonra yaklaşık 10 bin kişilik bir grup, Bangkok'taki Demokrasi Anıtı etrafında toplanarak "monarşi reformu" çağrısını sürdürdü.

Bazı sendikalar açıklama yaparak gösterilerde yer alacaklarını açıkladılar. Kırmızı gömlekliler de protestolara katılmaya başladı. Cuntacı iktidar partisi ise göstericilerin önünü polis ve her zaman yaptığı gibi sarı gömleklilerle kesmeye çalışıyor.

Eylülden itibaren daha da kalabalıklaşan protestolar diğer şehirlere de taşındı. 2006 darbesinin yıldönümü olan 19 Eylül 2020'de ülke çapında 2014'ten bu yana yaşanan en kitlesel protestolar yaşandı. Gösterilere 50 bin kişi katıldı.

Bir sonraki büyük gösteri 1973'te ülkede öğrencilerin kitlesel bir demokrasi hareketini başlattıkları ve bu hareketin, askeri diktatörlüğü devirdiği gün olan 14 Ekim'de gerçekleşti. "Eylemciler, polis barikatlarını aşarak hükümet binasını kuşattılar. "Prayut istifa!" şiarları atan göstericiler polisin azgın saldırısına rağmen geri çekilmediler.

Protestoların ardından hükümet, 15 Ekim'de Bangkok'ta OHAL ilan ederek 5'ten fazla kişinin toplanmasını yasaklamıştı. Protestocular bu kararı dinlemeyerek aynı gece Bangkok'ta yürüyüş yapmış, polis barikatlarını aşarak Başbakanlık binasına yürümüşü. Hükümet, 22 Ekim'de protestoların basıncı altında OHAL kararını kaldırmak zorunda kaldı.

EYLEMLERDE GENÇLİK HAREKETİNİN ROLÜ

Tayland Öğrenci Federasyonu eylemlerde aktif bir role sahip. Liselilerin de eylemlere dahil olmasıyla eylemci yaş 14'e düştü. "Kötü öğrenciler" gibi gruplar, okullardaki otoriter sisteme karşı çıkıyor, protestolara katılıyorlar. Eylemlere genç kızların da katılımı oldukça yüksek. Bu, ülkede çok sık rastlanmayan bir durum.

Eylemciler yaratıcı protesto biçimleri ve simgeler kullanıyorlar. Polisin tazyikli su ve göz yaşartıcı gazla saldırısına karşı sarı (kraliyetin rengi) şişme lastik ördekler taşıyan göstericiler, kimi zaman ise

sosyal medya üzerinden örgütledikleri “flash-mob” eylemlerle, çevrimiçi platformlarda tepkilerini ortaya koydukları bir ‘like’, bir retweet veya hashtag oluşturmak gibi eylemleri birleştiriyorlar. Harry Potter ve Açlık Oyunları temalarını sokaklara taşıyorlar. “Açlık Oyunları” filminde ezilen işçi kitlelerinin yozlaşmış ve acımasız bir elite karşı kararlı duruşunu ifade eden “üç parmak işareti” direnişin sembolü haline geldi. Nitekim ekim ayındaki gösterilerde eylemcilerin limuzinle yakınlarından geçen kraliçeye üç parmak işareti yapmaları ve slogan atmalarının ardından Prayuth Chan-ocha, OHAL ilan ederek, beşten fazla kişinin bir araya gelmesini yasakladı. Ne var ki hemen ertesi gün iki bin kişi tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılması talebiyle gösteri yaptı.

EYLEMLER VE İŞÇİ SINIFI

Covid-19 salgını ve kapanma, büyük ölçüde turizme dayanan ekonomiye sahip Tayland’da milyonlarca kişinin yaşamını zorlaştırdı. İşsizler ordusuna her gün yenileri ekleniyor. Nüfusun yüzde 10’unu yoksulluk içinde yaşıyor. Kitleler borç batağında yüzüyor. Diğer taraftan sarayın bütçesine milyarlarca dolar akıyor. Bu, emekçi yoksul kitlelerde, özellikle gençler arasında hükümete ve monarşiye duyulan öfkeyi daha da büyütüyor.

Tüm ülkeye yayılan eylemler kitleselleşerek sürüyor. Eylemlere büyük ölçüde gençlik önderlik ediyor. Ülkede sermayenin hükümetine ve monarşiye karşı başkaldıran protesto hareketi şu ana değin saldırılar karşısında geri çekilmeyerek, bir kararlılık ve istikrarlı duruş sergilemeyi sürdürüyor.

Hareketin ufku ve varabileceği sınırların yanı sıra handikapları da var. Hareket özellikle düzen sınırları içinde tutulmaya, radikalleşmemesi için dizginlenmeye çalışılıyor. En ufak muhalefetin ağır cezalara çarptırıldığı ülkede, geniş kitleler nezdinde henüz korku duvarı tam aşılmış değil. Sermaye iktidarı hareketi dizginleyemediği koşullarda yeni bir askeri darbeye başvurabilir, sokak hareketini ezmeye çalışabilir.

Bunu engelleyebilecek tek güç ise işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı bugüne değin bazı fabrikalarda iş bırakmış, eylemlerde yer almış olsa da yazık ki şu ana değin harekete anlamlı ve aktif bir destek vermiş değil. Yani henüz sınıf kimliği ile ortaya çıkarak üretimden gelen gücünü kullanmış değil. Ekim ayında genel grev çağrısının işçi sınıfının içinde geniş bir karşılık bulmaması da bunu açıkça gösteriyor. İşçi sınıfı ancak örgütlü olduğu koşullarda ekonomik ve demokratik sorunları kökten çözmek için kendi rolünü üstlenebilir ve kendi sözünü söyleyebilir.

Siyonist İsrail yine bölgesel savaşı kışkırtıyor

E. Bahri

Siyonist rejimin İranlı nükleer fizikçi Muhsin Fahrizade’yi katletmesi, bölgede çatışma senaryolarının yeniden tartışılmasına neden oldu. Bir süre önce İran’ın başkenti Tahran’da bulunan Natanz nükleer tesislerinde sabotaj eylemleri gerçekleştiren İsrail, ABD’de Trump işbaşındayken, İran’ı çatışmaya çekmek için çaba harcıyor. Natanz sabotajlarından sonra Fahrizade’nin öldürülmesi, siyonist rejimin savaş kışkırtıcılığı konusundaki pervasızlığını bir kez daha gözler önüne serdi.

Siyonistler daha önce de Mısırlı, Ürdünlü, Iraklı, Suriyeli, İranlı bilim insanlarını katletmişti. Amerikan işgalinden sonra ise Irak’ta tam bir süreklilikle avı gerçekleştiren İsrail’le suç ortakları, 300’den fazla bilim insanı, akademisyen, yazar, düşünür katletmiştir. Siyonistlerin bu pervasızlığı, genelde emperyalistlerin, özelde ABD’nin sağladığı özel koruma sayesinde mümkün olmaktadır.

Emperyalist koruma cinayetleri için kolaylaştırıcı olsa da esas sorun, İsrail devletinin terörü hem içeride hem dışarıda yaygın bir şekilde kullanmasından kaynaklanıyor. Siyonist devleti Hagana, Irgun gibi terörist örgütler kurmuştu. Bu örgütlerin tarzı, yani pervasız terör eylemleri, gasp edilen Filistin toprakları üzerinde kurulan devletin de temel araçlarından biri olmaya devam etmiştir.

***

Amerika’da hangi partinin işbaşın-

da olduğundan bağımsız olarak, İsrail’e “özel himaye” sağlamak temel bir politikadır. Bununla birlikte D. Trump diğer başkanlardan daha pervasız adımlar atmış, işi neredeyse İsrail’den talimat alma noktasına vardırmıştı. Büyükelçiliği Kudüs’e taşımış, işgal altındaki Suriye toprakları olan Golan Tepeleri’ni İsrail toprağı ilan etmiş, fanatik bir siyonist olan damadı Jared Kushner tarafından hazırlanan “asrın anlaşması” planıyla Filistin davası tasfiye edilmek istenmiş, Ortaçağ artığı Körfez rejimlerinin şeyh-emir-kral takımı Siyonistlerle “ortak cephe” kurmaya teşvik edilmiştir...

Tüm bunlar gırtlığına kadar yolsuzluk, rüşvet batağına saplanan B. Netanyahu’yu daha da küstahlaştırmış, savaş kışkırtıcısı provokasyonlara ağırlık vermesine zemin hazırlamıştır. Ortak cephe oluşturma çalışmalarını yoğunlaştıran siyonistlerle Körfez şeyhleri, İran’ı provoke edip bölgede çatışma başlatmak için girişimlerde bulunuyorlar. Bu yeni cephenin tarafları kendi başlarına İran’la çatışmayı göze alamadıkları için ABD emperyalizminin dahil olacağı bir çatışma/savaşı başlatmak için çırpınıyorlar. Natanz sabotajları, Suriye’yi hedef alan hava saldırıları, Fahrizade’nin katledilmesi, Gazze’nin arada bir bombalanması vb. -tüm bunlar İran’la müttefiklerini çatışmaya/savaşa çekmek için planlanan provokatif saldırılardır. Son günlerde daha saldırgan bir yönelim içinde olmaları, Trump git-

meden bu emellerine ulaşma histerisinin dışı vurumu olarak değerlendirilebilir.

***

Fahrizade öldürülemeden kısa süre önce D. Trump’ın Dışişleri Bakanı M. Pompeo, Suudi kralı M. Bin Selman ile İsrail Başbakanı B. Netanyahu gizli bir toplantı yaptılar. Netanyahu Suudi Arabistan’a gizli gitti. Ancak Suudların inkar etmesine rağmen İsrail medyası ziyareti manşetten haberleştirdi. “Gizli” toplantı gerçekleştiğinde Yemen’in başkenti Ensarullah örgütü Kızıldeniz’de Suudi Arabistan’a ait bir tankeri vurdu. Aramco şirketinin de bazı tesislerini bombaladı. Bu saldırılar, sınırların aşmaması için Suudi kralına verilen mesaj olarak değerlendirildi.

Fahrizade’nin toplantının hemen ardından öldürülmesi dikkat çekici bulunuyor. Zamanlama cinayetin ABD’nin onayı ile gerçekleştirildiği kanısını güçlendirdi. İsrail cinayeti üstlenmedi, ancak İran yönetimi siyonist rejimle ABD güdümündeki Halkın Mücahitleri adlı örgütü sorumlu tuttu. Cinayetten sonra hem siyonist medya hem Körfez şeyhleri medyayı İran’a karşı hücumla geçti. Kışkırtmadan hakarete, asparagastan rezilce yalanlara kadar uzanan provokatif bir yayın çizgisi izliyorlar. Bunlar işi, “ABD İran’a her an saldırabilir” türü iddialara kadar varıyor.

Siyonist İsrail-Körfez şeyhleri cephe-

sinden yansıyan histeri, İran yönetiminin beklediklerinden de serinkanlı davranmasından kaynaklanıyor. Soruna stratejik açıdan yaklaşan İran yönetimi, saldırılara yanıt verme hakkının saklı olduğunu belirtiyor. Ancak ne zaman, nerede, hangi araçlarla, kimleri hedef alacağı konusunda renk vermiyor. Bu tutum karşı cephenin daha küstahça söylemlere, daha kışkırtıcı propagandalara başvurmasına neden oluyor. Görüldüğü kadarıyla pek çok iç-dış sorunla boğuşan İran yönetimi bu söylemlere pek itibar etmiyor. Belli ki Trump'ın görev süresi dolana kadar beklemeyi uygun görüyor.

***

İran'ın bu provokatif saldırılara yanıt vermemesi, bölgede çatışma ihtimalini ortadan kaldırmıyor. Zira ABD destekli İsrail-Körfez şeyhleri cephesinin bu cinayetle yetinmesi beklenmiyor. Hedeflerine ulaşabilmek için daha provokatif adımlar atma ihtimalleri yüksek görünüyor. ABD'den yeşil ışık alabilirlerse, İran'ın sabrını taşıracak türden yeni saldırılara girişebilirler.

Covid-19 salgınından işsizliğe, iç çatışmalardan toplumsal hareketlere kadar uzanan ciddi iç sorunları olan ABD'nin İran'a saldırmaya çok hevesli olduğu söylenemez. Trump'la müritleri böyle bir şey istese bile, buna karşı olan etkili güçler de var. Buna rağmen siyonistlerin provokasyonları hesapta olmayan çatışmaları tetikleyebilir. Bu ise, bölge için yıkıcı bir savaş demektir.

Siyonist İsrail, bu savaş kışkırtıcılığının başını çekiyor. Ödlek Körfez şeyhlerinin doğrudan ABD'nin içinde yer almayacağı bir çatışmadan ölümüne korktuklarına kuşku yok. Zira olası bir çatışmada tümü de İran füzelerinin menziline bulunuyor. Kaldı ki bir çatışma durumunda İran'ın müttefikleri de farklı eylem biçimleriyle işin içinde olacaklar. Bu ise, Körfez şeyhlerinin kabusu olur. Halen tek umutları ABD'nin İran'a saldırmadığıdır.

Siyonistlerin pervasızlığı, halen emperyalistlerin sağladığı özel himayeden kaynaklanıyor. İsrail'in katliamları, terör eylemleri, sivil halkları bombalaması göstermelik şekilde olsa bile kınanmaz. İsrail bu sayede Filistin için alınan bütün Birleşmiş Milletler kararlarını ayaklar altında çiğnemiştir. Böyle bir himaye olmasaydı, küstahça saldırganlık bir yana, bu rejimin varlığını sürdürmesi bile mümkün olmazdı. Buna rağmen emperyalistler tarafından himaye edildiği sürece İsrail'in tarzını değiştirmesi olası görünmüyor. Bu ise, bölgede çatışma ihtimalinin sürekli gündemde olacağı anlamına geliyor. Diğer bir ifadeyle emperyalist ve siyonist güçlerin bölgedeki etkisi kırılmadan halkların barışa kavuşması mümkün olmayacaktır.

Menzil, sırtını “sağlık sektörüne” dayamış

İstanbul'daki yedi kamu hastanesinde yapılacak koronavirus testlerinin ihalelerinin Menzil Cemaati'ne yakın bir şirkete verildiği ortaya çıktı. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Laboratuvarı'nın test ihalesi, Menzil Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen Techno Health Laboratuvar ve Gen Era Diagnostik Sağlık Hizmetleri Şirketi'ne verildi. Şirketler ile İl Sağlık Müdürlüğü arasında da 55 milyon 812 bin TL'lik sözleşme imzalandı ve alınacak para iki ihale ile toplamda 200 milyon TL'yi buldu.

Bu iki şirket üzerinden aşağıdaki hastanelerin testleri Menzillilere yaptırıldığı ifade ediliyor:

Sancaktepe Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi,

-Prof. Dr. Feriha Öz Acil Durum Hastanesi.

-Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

-Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

-Okmeydanı Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi.

-Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

-Kanuni Sultan Eğitim ve Araştırma Hastanesi.

Sağlık Bakanlığı ile tarikatlar arasındaki bağ uzun bir süredir tartışılıyor. Hatta bir dönem Sağlık Bakanlığı'nın “Menzil Bakanlığı” olarak anıldığı da biliniyor. AKP-MHP iktidarının sağlık alanındaki kadrolaşmasının bir sonucu olarak Menzil tarikatı ve Sağlık Bakanlığı birlikte anılıyor.

KISACA MENZİL TARİKATI

İslam Ansiklopedisi'ndeki tanıma göre “gavs”, “dünyanın manevi yöneticisi olduğuna inanılan en büyük veli” anlamına geliyor. Menzil'in zamanındaki gavs'ı ise Siirtli Muhammed Raşit Erol'dur. Erol '70'de Adıyaman'ın Kahta ilçesine bağlı Menzil köyünü satın alır. Sonrasında Menzil, Nakşibendi tarikatının en kitlesel kolunun merkezi haline gelir. Kahta ilçesi ise “Semerkand” olarak adlandırılıyor ve Menzillilere ait olan “Semerkand TV” adını buradan alıyor. Muhammed Raşit Erol öldükten sonra Menzilliler içerisinde kardeşi Abduldaki ve oğlu Feyzeddin arasında ikti-

dar kavgası çıkar. Bunun üzerine Erol'un oğlu Feyzeddin Eskişehir Sivrihisar'da (Buhara) kendi tarikatını kurar.

AKP'nin iktidara gelişi ile birlikte Sağlık Bakanlığı Menzilci olarak bilinen Recep Akdağ'a verildi. 2013 yılına kadar Menzilci Bakan'ın emrinde olan Sağlık Bakanlığı'nda olanların haddi hesabı yok. Sağlık Bakanlığı bu tarikatın adeta hizmetinde çalıştırıldı. Kadrolar yerleştirildi, ihaleler Menzilci şirketlere dağıtıldı. Sağlık Bakanlığı'nın ve hastanelerin mobilyalarının bile Menzilci şirketlere verildiği ise birçok kez basına yansıdı.

Sağlık Bakanlığı'nda tarikatların etkisinin o dönem ile sınırlı olmadığı gün gibi aşikâr. Yakın zamanda eski GATA Başhekim yardımcısının erkekler için çok eşliliği savunan açıklamalarıyla yaşanan skandal, tarikat mensuplarının üst düzey yönetim kademelerini nasıl parsellediğini gözler önüne seren örneklerden biri olmuştur. Bugün ise ihalelerin verildiği şirketlerden tutun da Sağlık Bakanlığı'nın (Menzil tarikatının araçlarda kullandığı) GVS plakalı uçakları satın almasına dek pek çok şey malumun ilanı niteliğinde. Menzillilerin Sağlık Bakanlığı'nın yanı sıra İçişleri Bakanlığı, emniyet ve Jandarma Genel Komutanlığı'nda da kadrolaştığından söz ediliyor.

TESTLERİN VERİLDİĞİ MENZILCI ŞİRKETLER

Koronavirus testlerinin ihalesini alan şirket Menzil Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen Ferhat Danışman'a aittir. Bu durum tarikatların Sağlık Bakanlığı'nı parsellemekle yetinmediklerini, ihale yağmasından ve ranttan paylarına düşeni fazlasıyla aldıklarını da göstermiş oldu.

Gazetecilerin ulaştığı Menzilci şirketin yöneticisi Mehmet Rüştü Kaya söz

konusu ihalelerin meşruluğunu pişkince ifade etti. Kaya gazetecilere, kamu hastanelerinde 6 ayda 5 milyon adet koronavirus testi yapacaklarını ve bir test için de Sağlık Bakanlığı'ndan 29 TL alacaklarını anlattı. “Menzil Cemaati'nden misiniz?” sorusuna yanıt vermek istemediğini belirterek, “Ne var yani bunda? Menzil'e gitmek, Menzil'i sevmek suç mu?” demişti.

Ferhat Danışman ise Menzil'e ait olduğu bilinen Emsey Hastanesi'nde Mali Hizmetler Koordinatörü olarak görev yapıyor. Danışman, MİT Başkanı Hakan Fidan ile dönemin Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'ın 2016 yılında İmam Buhari Türbesi önünde çekildikleri fotoğrafı paylaşmıştı. “Sırtlarını Semerkand'ın ilim irfan medreselerine dayamışlar” ifadelerini kullanmıştı.

Kim kime sırtını dayamış bundan bağımsız olarak görünen tek gerçek şudur: Din istismarcısı, emek hırsız bu tarikatlar, devletin sınırsız desteği ile örgütlülüğünü büyütmeğe. AKP-MHP rejimi tarikatlarla kol kola ve iç içe egemenliklerini koruma derindedir. İktidar ile tarikatlar arasındaki bu ilişkiler rejimin durumuna göre şekil almaktadır. Din istismarcısı iktidar tarikatları kimi zaman oy potansiyeli, kimi zaman “vurucu güç” olarak değerlendirmektedir. Tarikatlar ise devlet yapısı içinde yer bulmaktan ticari imtiyazlara varana dek birçok olağışı tepe tepe kullanmaktadırlar.

Elbette bu din istismarcısı tarikatlar salt AKP döneminin eseri değil. Türkiye'de dinsel gericiğin güç kazanması uzun yıllara dayanır ve arkasında emperyalizmin açık desteği vardır. Sömürü düzenin tarikatlar ile sersemletilmiş, dini duyguları istismar edilmiş bir topluma ihtiyacı vardı. Türkiye'de dinsel gericilik bu ihtiyacın ürünü olarak palazlandırıldı, güçlendirildi.

Uzaktan eğitim, sınav döneminde de “error veriyor”

Koronavirüs salgınının Türkiye’de görülmeye başladığı mart ayından bu yana yaklaşık 10 ay geçti. Halihazırda teknik alt yapı olmadığı için uzaktan eğitime geçişlerde neredeyse tüm üniversitelerde sorunlar yaşanmış, eğitime iki üç hafta erişilememişti. Özellikle teknoparkları, teknokentleri ile övünen(!) teknik üniversitelerde de (ODTÜ, İTÜ, YTÜ) alt yapı yetersizliğinden kaynaklı, uzaktan eğitim için oluşturulan siteler çökmüş, eğitime ara verilmek zorunda kalınmıştı.

Aradan 10 ay gibi bir süre geçmesine rağmen, teknik alt yapı eksikliğinin giderilmesine dair üniversitelerde ciddi bir çalışmanın yapılmadığını, yeni eğitim öğretim döneminde ve özellikle sınav dönemlerinde yaşanan sorunlar üzerinden de görmüş olduk. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun teknik ekipman (bilgisayar, ses donanımı, internet vb.) eksikliğinden kaynaklı uzaktan eğitime erişememe sorununu bir kenara koyarsak, bu imkanlara erişebilenlerin de bu kez okullarının oluşturduğu, daha doğru oluşturmadığı sitelerin çökmesi sonucu mağdur olduklarını görüyoruz. Kasım ayının son haftası ile birlikte birçok üniversitede 1. vizeler başlamış oldu. Üniversite yönetimlerinin aldığı kararlarla öğrencilere kamera vb. şeylerin dayatılması ile birlikte birçok üniversitede öğrenciler mağdur edilirken, başka üniversitelerde ise sınav esnasında girilen sitenin çökmesi sonucu sorunlar yaşandı. Son bir ay içinde bazı üniversitelerde yaşanan sorunlara değinecek olursak:

Geçtiğimiz kasım ayının son haftalarında İstanbul Medeniyet Üniversitesi vize sınavlarında kamera ve ses zorunluluğu getirdi. Diğer yandan Medeniyet Üniversitesi’nin Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde online yapılan sınavda internet bağlantısı kopan öğrenciler tekrar sınava alınmadı ve sınava girmedik olarak gösterildi.

Yine aynı tarihlerde İstanbul Üniversitesi yönetimi, sınavlarda geçilen sorulara geri dönülemeyeceğini, bağlantı kopma durumunda kaybolan zamanın, sınav süresine eklenmeyeceğini belirtti.

Munzur Üniversitesi yönetimi ise pandemiden kaynaklı online olarak sınavları yapma kararı aldı, ancak kullandıkları sistem çöktüğü için öğrenciler sınavlarına giremedi.

Pamukkale Üniversitesi’nde de online sınav sistemi çöktüğü için öğrenciler sınava giremedi.

Yıldız Teknik Üniversitesi’nde rektör, uzaktan eğitim için alt yapıyı güçlendirdikleri ile övünse de vize haftası sınav için kullanılan sistemin çökmesi ile birlikte öğrenciler mağdur edildi.

İzmir Ekonomi Üniversitesi, sınavlarda kamera ve mikrofonun açık olması gerektiği yönünde açıklama yaptı.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi pandemi koşullarına rağmen sınavların yüz yüze yapılacağını belirtirken, koronavirüslü öğrenciler için ise telafi sınavının yapılmayacağını ifade etti.

Çukurova Üniversitesi yönetimi de sınavlarda kamera ve mikrofon zorunluluğu getirdi.

Atatürk Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi öğrencileri ise, pandemi döneminde gerekli ekipmanların okul tarafından sınırlı sayıda verildiğini, ekipmanları kendileri almak zorunda kaldığını söyleyerek sağlıksız koşullarda eğitim aldıklarını dile getirdi.

Esenyurt Üniversitesi’nde vize sınavlarının yapılacağı online sınav sistemi çöktü, öğrenciler mağdur edildi.

Marmara Üniversitesi yönetimi tarafından paylaşılan sınav yönergesine göre sınav ile ilgili yaşanacak teknik aksaklıkların mazeret olarak kabul edilmeyeceği, sorumlusu olarak öğrencilerin görüleceği ve “etik ihlallere” karşı öğretim elemanlarının her türlü önlemi alabileceği

söylenildi. Vize haftasında ise kullanılan UES sistemi çöktü.

Bilkent Üniversitesi ise, sınavları yüz yüze yapacağını duyurmuştu. Ancak okuldaki günlük vaka sayısının artmasından kaynaklı 2 Aralık’ta alınan senato kararına göre, okuldaki tüm öğrencilere 4’lü puan sisteminde 2 puana karşılık gelen C notu verileceği açıklandı.

Trakya Üniversitesi ise sınava giren öğrencilerden kamera ve mikrofonu ek olarak bir de ayna düzeneği dayatmasında bulundu.

Dicle Üniversitesi’nin de (DÜ) internet altyapısının yetersiz olmasından kaynaklı sınav anında öğrenciler sorunlar yaşadı.

Bu kadar örnek bile, uzaktan eğitime dair üniversitelerde teknik altyapı sorunlarının hala da birer sorun olduğunu görmemiz için yeterlidir.

Bu kadar sorun yaşanırken, elbette öğrencilerin bu sorunlara karşı tepkileri de oluştu. Daha çok tepkiler twitter üzerinden yapılan “# eylemleri” ile ortaya koyulsa da bu kadarı bile böyle bir süreçte anlamlı bir yerde duruyor. Elbette bu kadarı yetmez, bizlerin şimdiden bulabileceğimiz her platformda bir araya gelmemiz ve pandemi sürecinde gasp edilen eğitim ve sağlık hakkımız için sözümüzü söylememiz gerekir. Üniversitelerin açılmasıyla birlikte oluşturacağımız birliğimizin gücü ile “Eşit, parasız, bilimsel, ulaşılabilir eğitim” hakkımız için mücadeleyi büyütmeliyiz.

DGB’den faaliyetler

“PANDEMİDE EĞİTİM” ANKETİ

Eğitim alanında yaşanan kaos devam ediyor. Devrimci Gençlik Birliği (DGB) yaptığı anketlerle öğrencileri eğitime hakkına sahip çıkmaya çağırıyor.

İstanbul’da Kadıköy’de ve Avcılar’da bir çok noktaya ozalit yapılarak gençliği mücadeleye çağırıyor.

Bunun yanı sıra eğitim sürecine dair anket hazırladıklarını duyuran DGB şunları ifade etti:

“Pandemi döneminde uzaktan verilmeye başlanan eğitimde birçok üniversite ve okulda sorunlar yaşandı, yaşanmaya devam ediyor. Teknik ekipmanı olmayan, internet vb. sorunu yaşayan birçok öğrenci pandemi döneminde eğitime ulaşamıyor. İnternete bağlanabilmek için çıktığı çatıdan düşerek yaşamını yitiren Çınar Mert, yine internete ulaşabilmek için çıktığı tepede kalp krizi geçirerek yaşamını yitiren edebiyat öğretmeni Aziz Serin, kapitalist sistemde eğitiminin geldiği boyutu gözler önüne seriyor. Devrimci Gençlik Birliği olarak, bu süreçte yaşanan sorunları tespit etmek ve kamuoyuna yansıtmak amacıyla ‘Pandemi sürecinde eğitim’ adlı bir anket hazırladık.

Tüm öğrencileri hazırladıkları anketi doldurmaya ve çevrelerinde yaygınlaştırmaya çağırıyoruz.”

SINBO DİRENİŞİYLE DAYANIŞMA

DGB, İstanbul’da yaptıkları çeşitli yazılımlarla Sinbo direnişini selamladı. Avcılar’da işçi ve emekçilerin kullandıkları güzergâh ve sokak aralarına, Kadıköy’de ise Bahariye Caddesi, Khalkedon Meydanı ve birçok sokak arasına yazılımlar yapıldı.

“Direnen Sinbo işçileri kazanacak!”, “Sinbo’da direniş var!”, “Sinbo işçisi köle değildir!” yazılımları yapılarak, işçi ve emekçilere Sinbo işçilerinin sesi taşındı.

“ERDAL EREN YAŞIYOR”

Erdal Eren’in katledilişinin 40. yılında DGB Ankara’da Erdal Eren ile ilgili faaliyet gerçekleştirdi.

“Erdal Eren kavgamızda yaşıyor” başlıklı afişler Ankara Mamak’ta birçok noktaya yapıldı.

Çözüm işçilerin birliği ve mücadelesinde!

Yaşanan ekonomik kriz ve üzerine binen salgın, çalışma ve yaşam koşullarını gittikçe ağırlaştırıyor. İşçi sınıfının üzerine yıkılan kriz ve salgının faturası yaşamı çekilmez hale getiriyor. İşçi sınıfı, bir bütün olarak sermaye düzeninin topyekûn saldırısına altındadır. Sermayenin işçi sınıfı içindeki uzantıları olarak hareket eden sendika bürokratlarının mücadeleyi kötüleştirme adımları ise tablonun daha ağır bir seyir izlemesine yol açıyor.

İşçi sınıfının elindeki son kırıntı hakları gasp edilmek isteniyor. İşçiler salgın koşullarında canları hiçe sayılarak açlık ve ölüm ikileminde çalıştırılıyor, ücretsiz izinler sermayenin elinde çok yönlü bir saldırı aracı olarak kullanılıyor, esnek çalışma koşulları ile işçilere adeta kölelik dayatılıyor. Sefalet ücretleri ise tabloyu tamamlıyor.

Ülke genelinde olduğu gibi, Çerkezköy'de de işçiler bu ağır koşullarda çalışmak zorunda bırakılıyor. Bu ağır tablo işçi sınıfı içerisinde tepki ve öfkenin birikmesine yol açıyor. Mücadele potansiyeli güçleniyor. Fakat bilinç ve örgütlülük planında yaşanan zayıflık öfkenin açığa çıkmasını ve birleşik bir mücadelenin örgütlenmesini zorlaştırıyor. Yaşanan saldırıların ağırlığı karşısında hareketsiz kalındığında umutsuzluk, kabullenme ve

bireysel çözüm çabaları öne çıkıyor. Kriz koşullarında ekonomik olarak yaşamlarını idame ettirmekte zorlanan işçiler, fabrikalarda mesailere gönüllü olarak kalıyor, ikinci işlerle ek gelir yaratmaya çalışıyorlar vb...

Çerkezköy bölgesinde çeşitli sektörlerde çalışan işçilerin asgari ücret ve korona salgını hakkında düşüncelerini aldık.

***

"PATRON BİZLERİ ÖLÜMÜNE ÇALIŞTIRIYOR"

Salgınla beraber ne devletin ne de patronların bizleri düşünmediğini daha net görmüş olduk. Gerçi bizler kendimize değer vermiyoruz ki her türlü köleliği kendimize layık görüyoruz. İşyerinde Covid-19 testi pozitif çıkanlar ve temaslı olanlar zorla çalıştırılıyor. Geçen bir arkadaşımızın testi pozitif çıktı yarım saat sonra negatif olduğu söylendi ve çalışmaya devam etti. Öte yandan test için Çerkezköy Devlet Hastanesi'ne gidiyorsunuz, alabildiğine kuyruk. Geçen gittim test için. Sırada neredeyse 60 kişi var, %80 fabrikalarda çalışan işçi kesimi. Bir saatte 6 kişiye test yapılıyor. 6 saat kuyrukta bekle, zaten hastalık yoksa bile orada insana bulaşır. Yani bir yandan patron bizleri ölümüne çalıştırıyor, diğer yandan

ise bizim verdiğimiz vergilerle ayakta duran devlet bize sağlık hizmeti dahi sunmuyor. Zaten devlet patron devleti. Televizyonlarda izliyoruz ekonomi reformu yapılacak, ilk patronlara gidiliyor.

Öte yandan usta baskısı, üretim baskısı artmış durumda. Neredeyse nefes aldirmayacaklar. Bir yandan borçlar diğer yandan mal mülk edinme hırsı işçilerin sessiz kalmasına neden oluyor. Sendikacılara sorunlarımızı anlatıyoruz. Gidip çözeceğine işçileri gaza getirip patronun adamlarının üstüne salmaya çalışıyor. İlk çıkışlarda gidip konuşanlar en başa yazılacak bu da biliniyor ve işçinin sesi işsizlik korkusuyla kesiliyor. Eskiden hemen öne atılıp kahramanlık yapıyordum şimdi yapmıyorum. Arkadaşıma yine doğru olanı anlatıyorum ama onun yerine konuşmuyorum. Kısacası tüm işçiler kendileri için konuşacak cesareti bulmadıkça bu sömürü de böyle sürüp gider.

ÇERKEZKÖY HEMA'DAN BİR İŞÇİ

***

"ÜRETİM NEREDEYSE HİÇ DURMADI"

Ben yaklaşık bir yıldır sözleşmeli olarak soğutucu fabrikasında çalışıyorum. Salgın başladığından bu yana kısa süreli duruşlar dışında üretim neredeyse hiç durmadı. Bu günlerde Almanya'da ve Rusya'da bulunan fabrikalarda salgından

kaynaklı duruşlar oluyor. Ama Türkiye'de üretim tam gaz devam ediyor. Oralarda duruş olduğunda üretimin ağırlığı buraya kaydı ve bizde izinler iptal ediyor. Hastalık bulaşanların yerine üretim için hemen yeni sözleşmeli işçiler alınıyor. Yani o ülkelerde az da olsa işçinin değeri var, bizde ise hiç yok. Ama yine de bu kadar kötü koşullar altında işçiler burada çalışmaktan mutlu. Birçok fabrikada hastalandığından kaynaklı veya temaslı olanların ücretlerinde kesinti olurken bizde idari izin gösteriliyor ve maaşta kesinti olmuyor. Bundan kaynaklı çalışan arkadaşlarımız kendini şanslı hissediyor. Yani ölüm riski altında çalışmak zorunda olmak şans sayılıyor.

B\S\H'TAN BİR METAL İŞÇİSİ

***

"Emeğin mücadelesini vermeliyiz"

Asgari ücrete ne zam yapılırsa yapılırsın, 3000 TL de olsa insanlar geçinemiyor. Bakın ben de dahil herkes market market dolanıyor. Hangi ürün nerede en ucuzsa oradan alıyoruz. Ucuzluk günlerini takip ediyoruz. Kimsenin alışveriş torbasında tek marketin ürünü yok. Neden? İşte kıt kanaat geçinmez bu. Ev kiralari olmuş Çerkezköy'de 1000 TL. Nasıl asgari ücretle geçineceksin. Geçen sene 37 TL'ye aldığım bulaşık makinesi tableti şimdi olmuş 54 TL. %45 zam bu ve gerçek enflasyon. Şimdi bizlere bu oranda zam yapılmayacağı açık. Zaten patronlara teşvik yapan devletten başka bir şey beklemek mümkün değil. İyisini elde etmek bize düşüyor. İşçi kesimi olarak biz işçiler kendi muhalefetimizi yükseltmeliyiz, A partisinin B partisinin şaşakçılığını yapmamalı, emeğin mücadelesini vermeliyiz. Ancak o zaman insan gibi yaşar, insan muamelesi görürüz.

AKPLAŞTAN BİR METAL İŞÇİSİ

***

"PATRONU KOLLAYAN BU DEVLET İŞÇİYE ZAM FALAN VERMEZ"

Çalıştığım fabrikada sosyal hak falan yok. 6 yıllık işçiyim aldığım para 3200 TL. Herkesin aldığı para üç aşağı beş yukarı aynı. İnsanlar fazla mesai yaparak geçinmeye çalışıyor. Şimdi ben asgari ücrete yapılacak zamdan bir şey beklemiyorum. Patron daha geçenlerde yaptığı toplantıda çalıştığımız tezgâhlarda 6-7 dakika boşta kaldığımızı ve bizlere 7,5 saatlik ücret vereceğini söyledi. Boş kalan birkaç dakikada da başka işleri yapmamız ya da başka bir makineye bakmamız gerektiğini söyledi. Bizlere nefes alacak zaman dahi bırakmaya patron hem alınterimiz hem de devletin teşvikleri ile büyüyor. Patronu kollayan bu devlet işçiyeye zam falan vermez. İşçide zihniyetini değiştirmede sürece insanca yaşayamaz. Bizim fabrikada meyve suyunu evindeki çocuğa götüren işçiler var. Bu çözüm de-

ğil. Hakkımız olanı yan yana gelip almak zorundayız. Biz işçiler olarak birbirimizin kuyusunu kazarsak patronda bizi nefes aldırılmadan çalıştırmanın planını yapar.

AKCAN DIŞLI'DEN BİR METAL İŞÇİSİ

***

“ELİMİZİ TAŞIN ALTINA KOYMADAN HİÇBİR ŞEY DEĞİŞMEZ”

2021 yılında asgari ücret net olarak 2700-2800 arasında olmasını bekliyorum. Ama bana kalırsa bu ücret net olarak 3000 TL'nin üzerinde de olsa bir şey ifade etmez çünkü alım gücümüz çok düşük. Hemen hemen her şeye aynı oranda zam yapıldığı için birbirini dengeliyor. Yani fark eden bir şey olmuyor aslında.

Bu toplantıların işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinin bir araya gelerek yapıldığını biliyorum. Fakat işçilerin söylemlerinin o masada değersiz olduğunu düşünüyorum. İşçiler adına masada bulunan “sendikacılar” gerçekten işçiler adına o masada değil, o yüzden bizim adımıza orada kimse yok.

Ben bu ülkede işçi sınıfının insanca yaşayacak bir ücrete kavuşmasını çok uzak görüyorum. Değişmesi ve gelişmesi gereken çok şey var. Ben de dahil bütün işçilerin değişmesi gerek, elimizi taşın altına koymadan hiçbir şey değişmez.

KAPAKLI'DAN BİR METAL İŞÇİSİ

***

“ASGARI ÜCRETİ BİZZAT İŞÇİLER BELİRLEMELİ”

Etrafıma bir bakıyorum, işçi arayan-dan çok iş arayan işçiler var. İşçi arkadaşlarımız bilinçsizler. Ne yapacaklarını bilmedikleri için bu tip zam süreçlerinde tepkilerini dolaylı yollardan gösteriyorlar. Bu asgari ücret sürecinin de olumsuz geçeceği ve zammın diplerde gezeceği bir gerçek. İşçiler arasında bilinçli bir birlik olmadığı sürece A sendikası B kişisi fark etmez, bu düzen böyle gider. Asgari ücret insanların refah içinde geçinebilecekleri değil iki kişinin çalışarak kıt kanaat, borç içinde yaşayacakları bir ücret olarak kalır. Ve her zam sürecinde olduğu gibi devlet de işçilere ölümü gösterip sitmaya razı eder.

Bu ücreti devlet ya da farklı kurumlar belirlememeli. Asgari ücreti bizzat işçiler belirlemeli ki işçiler yaşamlarını insanca idame ettirecekleri ücrete erişsinler. Başta söylediğim gibi bunu da ancak bilinçli bir işçi birliği yapabilir.

ÇERKEZKÖY'DEN GENÇ BİR METAL İŞÇİSİ

***

“SADECE İSTEMEK YETERLİ DEĞİL”

Günümüzde bana göre insanca yaşamak için gerekli olan asgari ücret 4500 liradır. Bunu elde etmek için Türkiye işçi sınıfının istemesinin yeterli olmayacağını hepimiz biliyoruz. Önemli olan onun için ne yaptığınızdır. Peki, elde etmek için ne yapıyoruz? Hiçbir şey... (çok küçük bir

kesin dışında) Hal böyle olunca çok kötü şartlara ve kötü ücretlere boyun eğiyoruz.

Mücadele etmenin tek çözüm olduğu konusunda herkes hemfikir ama uygulamak ve bedelini ödemekten kaçıyor. Ne zaman ki söylediklerimiz ve eylemlerimiz aynı olacak, o zaman insanca yaşamak için gerekli olan ücreti elde edebileceğiz.

MİB'Lİ BİR METAL İŞÇİSİ

***

“BU SENE DE BİR OYUN OYNAYACAKLAR”

Bu seneki zam sürecinde geçen yıllara göre biraz farklı bir durum var. Geçen yıllarda patronlar kasım ayından itibaren başlardı ağlanmaya, yok işlerimiz düşük, yok zor durumdayız derlerdi. Ama bu sene harıl harıl çalışıyoruz. Müdürler utanmasa fabrikada yatın diyecekler. Böyle olunca biraz şaşkınlık yaşıyoruz. Şu an normalin dışında bir zam süreci yaşıyoruz.

Geçen gün arkadaşlarla çay molasında bu acayip durumu konuştuk. Konuşmamız esnasında şu sonuca vardık. “Tüm dünyayı kasıp kavuran, ekonomileri alt üst eden salgın bize çok zarar verdi. Biraz toparlamamız lazım. Bu sene şununla idare edin!” diyerek bizi sallayacaklar.

Bizim fabrikada salgının temel etkisi Nisan ayı başında 15 günlük bir duruştu. Onun dışında aralıksız çalışıyoruz. En fazla zorlanmamız yoğunluktan kaynaklı. Fabrikada yayılan virüsün nedeniyle zorunlu olarak işe gelemeyen işçi arkadaşlarımızın yerini doldurmaya çalışıyoruz. Çok uzun saatler mesai yapmak zorunda kaldık. Anlayacağınız ölüm tehlikesi altında çalışmak zorunda kaldık. Ben de dahil neredeyse fabrikamızda bu hastalığı geçirmeyen kalmadı.

Böyle harıl harıl çalıştığımız yerde, bu zammı az yapma gerekçesinin hiçbir inandırıcılığı bana göre yok. Güya bizi düşünerek zam belirlediğini söyleyen Asgari Ücret Tespit Komisyonu haberlerde bu durumu öne alırsa, bizim patron da aynı yalana başvuracaktır diye düşünüyorum.

İşin özü bu sene de bir oyun oynayacaklar. İnanıp inanmamak, itiraz edip etmemek yine bize bağlı. Köleliği seçmek de mücadelenin özgür yolunda yürümek de bizim elimizde.

Hayatımız tercihlerimizden ibarettir.

ÇERKEZKÖY'DEN MİB'Lİ BİR İŞÇİ

***

“TALEPLERİMİZİ ÇEKİNMEYEN HAYKIRMALİYİZ”

2021 yılı asgari ücret görüşmeleri işçiler olmadan sözde işçi temsilcileri eliyle gerçekleşiyor. Masada devlet, sermaye ve sözde işçi temsilcileri varmış. Biliyoruz ki bu üçlü aynı yolun yolcusu. Türk İş'in gönlü işçiden yana değil. Onların bir aylık

maaşı bir işçinin 2 senelik kazancını geçiyor. Böylesi bir görüşmeden sonuç almak mümkün değil.

Asgari ücret geçen seneden beri yüksek miktarda değer kaybına uğradı. Kapitalistler ve sermayenin devleti faturayı halka kesti. Tek kişinin aylık yaşam maliyeti 3 bin TL'nin üzerinde. Yoksulluk sınırı 8 bin TL üzerinde. İşçiler olarak kendimizin, ülkedeki yöneticiden de fabrikadaki yöneticiden de daha değerli olduğumuz farkına varmalıyız. İşçi sınıfı kendi çıkarını ön plana almadan, inisiyatif kullanmadan zafer elde etmesi mümkün değil. İnisiyatif kullanmadan, yani fabrikalarda, sokaklarda sesini duyurmaya başlamadan kazanım elde edemez.

Her işçi tarafından biliniyor ki, şu anda işsizlik, düşük ücretler, uzun çalışma saatleri ve salgın gibi işçilerin inisiyatif ile atlatılabilecek onlarca sorunu bulunmaktadır. Biz işçiler birleşsek birçok örnekte gördüğümüz gibi başarıyoruz.

Bir işçi olarak benim önemli gördüğüm acil talepler şunlardır.

- 7 saatlik iş günü 35 saatlik çalışma haftası.

- Yoksulluk sınırının üzerinde ücret.

- Virüs taşıyan işçilerin karantina boyunca ücretlerinin karşılanması.

- Herkese nitelikli, ulaşılabilir, ücretsiz sağlık.

- Ücretsiz izin, kısa çalışma vb. uygulamalar kaldırılmalı. Herkese iş ve gelir güvencesi sağlansın!

Taleplerimizi çekinmeden haykırmalıyız! Gerçekleşmeyecek şeyler değil, yeter ki dünya üzerinde bulunan asalaklar yok olsun!

SINIF BİLİNÇLİ BİR METAL İŞÇİSİ

***

“BU NEREYE KADAR BÖYLE GİDER?”

Bizim fabrikada uzun zamandır kısa çalışma uygulanıyor. Ancak patronun işleri kötü değil. Niye dersiniz, kısa çalışmada 50 saate varan fazla mesailer yapıyoruz. Evet, yeni bir zam sürecine girdik. Açıkçası ben bu süreçten hiç umutlu değilim. İşçiler olarak çok fazla dağınacağız. Benim çalıştığım fabrikayı ele alalım. Bizde asgari ücret zammı uygulanmıyor. Ama şubat ayına kadar süren bireysel görüşmelerimizde patronun bize verdiği aşağı yukarı asgari ücret zammı kadar oluyor. Ama biz de bir türlü aykırıyormuz. Her sene izlemekten öte bir şey yapmıyoruz. O yüzden çok fazla umudum yok.

Bana göre asgari ücret 3500 lira olmalı. Ama sadece benim dememle olmuyor tabii. Umarım yetkililer bizim sesimizi duyar. İnanın çok zor durumdayız. Hayat öyle pahalandı ki yaşayamaz hale geldik. Gece gündüz mesailerde çalışıyorum. İnanın ufak bir hastalık çıksa ailemde, hiçbir birikimim yok. Bu nereye kadar

böyle gider bilmiyorum.

SEMA KALIP'TAN BİR İŞÇİ

***

“SARI YELEKLİLERİN YAPTIĞINI YAPMALIYIZ”

Bana göre asgari ücretin 3500 lira olması gerekir. Ama talancı AKP hükümeti ile en fazla 2700 lira olacaktır diye düşünüyorum. Asgari ücretin belirlendiği masada ne yazık ki işçiler adına kimse yok. Hikâyeden işbirlikçi sarı sendika Türk-İş var.

Açıkçası ben bir şey çıkacağını düşünmüyorum. Ancak Fransa'da olduğu gibi sarı yeleklilerin yaptığını yapmalıyız. İşçiler, köylüler, emekliler ve ezilen halk sokağa inip eyleme geçmediği sürece hiçbir şey değişmeyecektir.

BİRLEŞİK METAL İŞ ÜYESİ BİR İŞÇİ

***

“MASADA BİZİM ADIMIZA KİMSE YOK”

Bir kere asgari ücreti belirleyenler işçinin halini anlayamazlar. Patron ve işveren tarafının anlayamayacağı gibi işçinin maaşının on katından fazla maaş alan, lüks otomobillere binen “sendikacılar” da biz işçinin halini anlamaz. Onlar pandemide evlerinde izinli yatarken bizler fabrikalarda çalışmak zorunda bırakıldık. Yani masada bizim adımıza kimse yok.

Aslında yapılacaklar var ama biz işçiler olarak elimizi taşın altına koymuyoruz. Biz işçiler birlik olmadıkça hiçbir şey değişmez. Şu anda bu tiyatroyu izliyoruz. Ergün Atalay işçiler adına orada gözükmüyor ama adam patronlar ve devlet için çalışıyor. Mikrofonu açık unutulunca şapka düştü kel gözüktü, biraz daha uzağa işler karışacakmış. Patron, devlet ve “sendikacı” iş birliği ile o masadan bizim adımıza iyi bir şey çıkmaz. İşçiler olarak bizler hiçbir şey yapmadan bu durumu izliyoruz.

SERTEX (FLOKSER) TEKSTİLDEN BİR İŞÇİ

***

“OLAY GÖSTERMELİK”

Benim asgari ücret üzerinden bir beklentim yok. 5 işveren, 5 devlet ve 5 sendika temsilcisi bir araya gelince istedikleri kararı alıyorlar, yani olay göstermelik. Zaten asgari ücrete yüksek bir zam yap-salar bile daha asgari ücretin zammını almadan, doğalgaza elektriğe gelen zamlarla geri alınacak. Her sene olduğu kadar bir zam yapılır olur biter. Bizi orada savunan “sendika” temsilcilerinin maaşları bizimle aynı düzeyde değil ki bizleri savunsunlar. Biz şimdi sendikalardaki bu ağaların maaşlarını asgari ücrete çekelim bakalım nasıl mücadele etmek zorunda kalıyorlar. Yani sözün özü orada bizden kimse yok, bizim içinde bir şey çıkmaz. İşçiler alınterlerinin karşılığı için mücadele etmeden, haklarını aramadan insanca koşullarda yaşayamaz ve ücret alamaz.

BAHARİYE HALI'DAN BİR İŞÇİ

Katledilişinin 40. yılında

Erdal Eren

sosyalizm mücadelemizde

yaşıyor!